

Dit is de laatste *Observant* van het academisch jaar 2003/2004. Het eerste nummer van jaargang 25 verschijnt op donderdag 26 augustus 2004. De redactie wenst alle lezers een goede zomer.

Foto: Philip Driessen

3 Tragos verbouwt sociëteit Fort Willem

3 UM-onderzoekers halen prestige en veel geld binnen

8-9 Rechtspsycholoog Peter van Koppen over de rol van deskundigen in de rechtszaal

16 Egberts vrije val

Onrust over mogelijke fraude met bloedtesten groeit

De eventuele fraude met bloedtesten in een onderzoek naar de werking van een voedingssupplement veroorzaakt zowel binnen als buiten de universiteit enorme onrust. "Er is een bom ontploft", zegt een onderzoeker. De kwestie is nu voor een deel in handen van advocaten.

Of en door wie er fraude is gepleegd is nog steeds onduidelijk. De studie is verricht door wetenschappers van Nutrim, het instituut van de Universiteit Maastricht dat zich op voedingsresearch richt. Het ging om de werking van het voedingssupplement Optilat, op de markt gebracht door Schils bv., tevens opdrachtgever van dit onderzoek. De UM-medewerkers hebben een technisch deel van het onderzoek, bloedtesten, uitbesteed aan een op dit terrein vaak ingeschakeld laboratorium, het Duitse Dr. Stein & Partner. Het eindrapport is voorjaar 2003 aangeboden aan de opdrachtgever; enige maanden later echter, in oktober, meldden de onderzoekers zich met een vermoeden van onregelmatigheid bij de Inspectie voor de Gezondheidszorg. Daar is, volgens inspecteur M. Ausems, aan de onderzoekers het advies gegeven de zaak verder uit te pluizen en tevens contact op te nemen met de opdrachtgever. Dat uitpluizen vindt tot op de dag van vandaag plaats. Omdat het om mogelijk vervalste laboratoriumuitslagen zou gaan heeft het lab het originele onderzoeksmateriaal opgestuurd, dat opnieuw wordt bekeken. Inmiddels is besloten ook een

externe deskundige in te schakelen, meldt UM-voorzitter Marcel Schrijnemaekers. Vooralsnog roept de zaak veel vragen op, ook in de publiciteit. *Dagblad De Limburger* publiceerde erover, ook *Observant* deed dat. Een en ander leidde tot koortsachtige activiteit van de advocaat van Schils bv., tevens advocaat van de klinisch chemicus C.. Dit blad meldde namelijk dat bronnen binnen de UM deze C. een mogelijk kwalijke rol toedichtten. C. was adviseur bij opdrachtgever Schils bv. maar werkte ten tijde van het onderzoek ook bij het laboratorium Stein & Partner. *Observant* is afgelopen dinsdag onder druk van een kort geding tot rectificatie gedwongen (zie hiernaast) mede omdat C. zonder weerwoord in verband met gesjoemel werd gebracht. Inmiddels is duidelijk dat C. de bal juist weer bij de onderzoekers van de universiteit legt. Via zijn advocaat, mr. John Wolfs, laat hij weten dat hij op geen enkel moment zelfs maar in staat was met de data te rommelen. Het gaat hier immers om een zogenoemd dubbelblind onderzoek, meldt Wolfs, waarbij de testresultaten anoniem naar het lab zijn gestuurd, uitsluitend voorzien van een barcode. Onduidelijk was dus wie van de testpersonen het betreffende middel en wie een onwerkzaam placebo toegediend had gekregen. De labresultaten zijn volgens C. vervolgens terug naar de UM-onderzoekers gegaan; die, en die alleen, wisten volgens C. wie tot de werkelijke testpopulatie behoorde en wie tot de controlegroep. Als er dus al gesjoemeld is, dan kan dat alleen

bij de UM zijn gebeurd. Van de Nutrim-onderzoekers is tot op dit moment geen enkel commentaar te krijgen. Zo lang de zaak in handen van advocaten is, blijft dat zo, zegt Nutrim-directeur prof. Wim Saris. Wat men wel in zijn algemeenheid wil uitleggen is hoe een 'dubbelblind placebo-gecontroleerd' onderzoek in elkaar steekt. Onderzoeker Matthijs Hesselink (niet bij het betwiste onderzoek betrokken) laat weten dat de term dubbelblind verwijst naar twee groepen: de onderzoekers die niet weten wat ze toedienen, het echte middel of het placebo, en de proefpersonen,

Rectificatie

In het voorpagina-artikel van *Observant* 36 over de fraude rond bloedtesten is abusievelijk gemeld dat het middel Optilat getest zou zijn op ME-patiënten. Het is getest op sporters. Verder is gesteld dat de klinisch chemicus C. bij opdrachtgever Schils bv. in dienst was en is. Dat is niet het geval, C. trad op als adviseur. Tevens is het niet Schils bv. maar haar directeur Gillissen, hier optredend als privé-persoon, die het middel hoopt als medicijn geregistreerd te krijgen. Wat betreft de kwestie van een patiënt

die niet weten wat ze toegediend krijgen. De middelen zijn gecodeerd, "en de sleutel daarvan ligt bij de fabrikant/opdrachtgever. Die levert zowel het middel als het placebo. Om te weten wat het effect van het stoffe in het bloed is neem je bloedmonsters, die met bijvoorbeeld een barcode naar een gecertificeerd lab gaan waar men netjes werkt en ook back-ups van de resultaten maakt zodat je later altijd alles kunt controleren. Ook op het lab heeft men de sleutel niet. De resultaten gaan terug naar de

► Lees verder op pagina

die een brief over manipulatief handelen van C. aan de Inspectie voor de Gezondheidszorg zou hebben gestuurd, waarna de zaak "in handen van justitie zou zijn": de zaak is niet door maar wel met medeweten van de patiënt gemeld bij de Inspectie. Justitie heeft de zaak niet in behandeling genomen. Ten slotte is zonder C. inhoudelijk gehoord te hebben de indruk gewekt dat C. degene zou zijn die gesjoemeld heeft met de uitkomsten van bloedtesten.

Observant verhuist naar Looiersgracht 12-14

De redactie van *Observant* verhuist in augustus naar de begane grond van de Looiersgracht 12-14. De telefoonnummers blijven gehandhaafd. Het nieuwe faxnummer is 043-3882799. Paartjes voor nummer 1 - verschijningsdatum 26 augustus - kunnen vanaf maandag 23 augustus op de Looiersgracht 12-14 ingeleverd worden.

Nieuwe veiligheidseisen studentenhuizen: prima of overdreven?

'Gemeente Maastricht creëert schijnveiligheid'

Illustratie: Toussaint Essers

Kamerverhuurders die weigeren om hun huizen zo veilig te maken dat ze door de gemeentelijke keuring komen, moeten oppassen. De Maastrichtse wethouder Wim Hazeu van volkshuisvesting zal de bijna honderd eigenaren die nog geen gebruiksvergunning hebben aangevraagd zo nodig dwingen om bijvoorbeeld een nooduitgang te maken of brandblussers te plaatsen. Prima actie of lichtelijk overdreven?

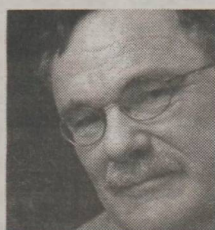
"Niet zo best", luidt de reactie van het hoofd van het Kamerburo **Dick Veul** op zoveel weigerachtigheid. Maar hij kan zich er wel iets bij voorstellen. "De gemeente stelt erg hoge eisen. Ik had net een mevrouw aan de lijn die haar pand binnen twaalf weken moet opknappen terwijl de studenten er gewoon wonen. Zij moet nieuwe plafonds plaatsen en de deuren brandwerend maken. Het huis wordt er niet mooier op, want deuren brandwerend maken, betekent platen Schroeven op de bestaande deur. Verder is de trap naar de zolder te smal. Die moet dus breder, dat kan alleen als ze een

kamer opoffert. Punt is: als deze mevrouw haar woning zo aanpast, dan kan ze het herenhuis, want daar gaat het vaak om als je het hebt over studentenhuizen van vijf kamers of meer, nooit meer als gewoon huis verkopen. Waarom zou je niet in ieder studentenhuus een centrale brandmeldinstallatie plaatsen die afgaat bij het eerste vleugje rook? Mijn stelling is: een student is jong, die kan zich via de dakgoot redden, als hij maar wakker is." Veul heeft daarom een tip aan wethouder Hazeu die zich in zijn ogen te veel door angst laat leiden: "Een half jaar geleden brandde in Apeldoorn een goedgekeurd pand af. Ga niet te ver in je eisen, creëer geen schijnveiligheid. Maar zorg dat alle bewoners meteen wakker worden als er brand is."

"Iedereen mag komen kijken, mijn huizen zijn brandveilig. Ik heb brandblussers, brandmelders, brandvertragende vinyl op de vloeren. Er staat niets in de trappenhuizen, er ligt geen troep voor de nooduitgangen. Ik controleer iedere eerste van de maand of alles nog klopt." Aan het woord is een **huiseigenaar** die liever niet met zijn naam in de krant wil. Hij heeft niets tegen strenge regels, maar ze

moeten wel uitvoerbaar zijn. En dat schort er nogal eens aan. "De brandweer vond dat er op de derde verdieping een brandtrap moest komen. Geen probleem. Ik laat een tekening maken, de brandweer keurt die goed, maar de welstandscommissie en bouw- en woningtoezicht gaan niet akkoord. Wat moet ik dan doen, vroeg ik bijna twee jaar geleden aan de gemeente. Ik wacht nog steeds op antwoord." Ook een nieuwe brandmeldinstallatie blijkt een lastig punt. In de eerste gemeentelijke lijst van eisen moet die in alle kamers, gangen en gemeenschappelijke ruimtes aanwezig zijn, legt hij uit. Volgens de jongste lijst alleen in de gangen en gemeenschappelijke ruimtes. "Ik heb nu een offerte laten maken en ter goedkeuring naar de gemeente gestuurd. Ik wil een stempel voor akkoord, zodat ik me heb ingedekt als ze de volgende maand weer met een andere lijst komen." Hij zou willen dat de gemeente in overleg met de verhuurders regels op gaat stellen. "Dan worden ze realistisch en dus uitvoerbaar."

■ Riki Janssen

UM-gevoel

Opeens was het U-woord terug. Ooit gelanceerd in een column van Albert Scherpbier, vorige week in een interview met Jan Rotmans. Het UM-gevoel oftewel de binding met de UM. Dat zou verdwenen zijn!

Inderdaad. Ook ik, nota bene oud-strijder tegen drie pogingen van het kabinet Van Agt-Wiegel om onze universiteit op te heffen, worstel met mijn UM-gevoel. Sinds de invoering van de MUB en de opmars van daadkrachtig bestuur worden wij Ummers geplaagd door afstandelijke gezagsdragers. Voor deze volgelingen van Taylor gaan productiviteitscijfers boven mensen. Golden boys en golden girls genieten nog wel hun belangstelling, zilver en brons worden al beschouwd als schroot. Empathie is een vies woord.

Nu moet ik bekennen dat het nog veel grondiger mis is met mijn NL-gevoel. Ik schaam me voor Nederland. Ik ben pas opgelucht als ik de grens met Wallonië of Duitsland passeer. De Fortuynhysterie zette plotsklaps een verlicht land in de duisternis. De televisie zet ik uit zodra de tronie

van Balkenende, ook zonder innige omhelzing met Bush of Berlusconi, op het beeldscherm verschijnt. Sinds de val van de Berlijnse Muur wil de Nederlandse politieke elite niet meer bewijzen dat ze beter voor mensen kan zorgen dan Jenseits. Nederland wordt door CDA, VVD en D'66 ommuurd. Zij moderniseren Nederland linea recta naar de negentiende eeuw. Geobsedeerd door geld, zonder interesse in menselijke noden. De golden boys en golden girls genieten nog wel hun belangstelling, maar zilver en brons worden al beschouwd als schroot. Empathie is een vies woord.

Met Nederland komt het niet meer goed. Gelukkig lost dit voornamelijk onderzees gebiedsdeel door eigen toedoen weldra grotendeels op in de Noordzee, te beginnen met het waddengebied. De rest gaat op in Europa. Bijkomend voordeel: zo worden we ook verlost van het middeleeuws instituut koningshuis.

Maar hoe moet het nu verder met de UM? Kan de UM door bezielend en menselijk leiderschap weer warme gevoelens, ja zelfs een gevoel van trots bij alle Ummers oproepen? Dat kan!

Nee, ik vraag niet dat Jo Ritzen, pen en schrijfblok in de

hand, ons 's ochtends dankbaar voor onze komst omhelst en noteert hoe hij ons werk kan verlichten. Evenmin dat Harrie Hillen 's avonds de voor- en achterband van onze fietsen oppompt en dankbare knuffels geeft voor wat wij die dag voor de faculteit gedaan hebben. Dat geeft wel warmte maar nog geen trots. Nee, ik wil iets aansprekenders. Bijvoorbeeld dat als blijk van binding alle bestuurders de bonussen op hun forse salarissen ter beschikking stellen om de medewerkers van de juridische faculteit die op termijn met ontslag bedreigd worden, in dienst te houden. Dat geeft pas warmte en trots. We leveren er al onze medezeggenschapsrechten direct voor in, we zetten onze hakken niet meer in het zand voor onwerkbaar plannen als de MUCH en we voeren zonder morren al onze taken zingend of fluitend uit. We lachen elkaar weer toe. We zijn trots op onze bestuurders die echt om ons geven. We vieren al hun verjaardagen. We voelen weer binding, we voelen ons UM!

■ Kees Schröer,

docent bij de vakgroep medische sociologie

De columns worden op persoonlijke titel geschreven

Colofon

Redactieadres

Keizer Karelplein 10 (begane grond)
Postbus 616

6200 MD Maastricht

T 043 - 38 83 174

F 043 - 38 84 889

E observant@obs.unimaas.nl

W www.observant.unimaas.nl

Stichtingsbestuur

Gerard de Jonge, Melissa Llanes,
Marloes Rikhof, Rein de Wilde

Redactieraad

Eline Dekker, Herco Fonteyn, Ellen Krijnen,
Woody van Olffen

Redactie

Riki Janssen (hoofdredacteur) T 38 83 280

Wammes Bos T 38 83 128

Tons van den Bosch T 38 83 125

Irene Smeets T 38 83 471

Maurice Timmermans T 38 82 536

Beheerder

Marlies In de Braekt

Redactie-assistent

Marion Janssens

Aan dit nummer werkten verder mee:

Sven Baijens, Lynn Berger, Floris van
Blankenstein, Anna Carpendale, Chantal
Claessens, Ellen Eiling, Marcus Huibers, Niels
van der Laan, Hans Philipsen

Fotografie

Philip Driessen, Ram van Meel

Opmaak

Simone Golob

Basisontwerp

Studio Dumbbar, Rotterdam

Vertaling

Talencentrum/Language Centre

Universiteit Maastricht

Druk

Em. de Jong b.v., Baarle Nassau

Mededelingen

Voor het inleveren van mededelingen
zie aanhef op mededelingenpagina

Advertenties

Marlies In de Braekt

Tarieven op aanvraag verkrijgbaar

(Voor Paartjes zie info bij Paartjes)

Abonnementen

Leden van de universitaire gemeenschap
ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden
en andere belangstellenden kunnen zich
abonneren voor € 25,00 per jaar. Losse
nummers € 0,70

HOP

Observant is aangesloten bij het
Hoger Onderwijs Persbureau

Stichting Observant

Niets uit deze uitgave mag zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van
de hoofdredacteur geheel of gedeeltelijk
worden overgenomen

Nutrim strijkt omvangrijke Europese subsidie op

De Europese Commissie heeft 14,5 miljoen subsidie toegekend aan het Maastrichtse instituut Nutrim voor een onderzoek naar obesitas en erfelijkheid. In totaal doen hieraan 28 instellingen mee, waaronder befaamde universiteiten en bedrijven.

De laatste tien jaar is het aantal obesitaspatiënten in Europa verdubbeld, vooral onder kinderen is de toename schrikbarend. Overigens bestaan er grote verschillen tussen landen, zegt de coördinator van het zogeheten Diogenes-project en tevens wetenschappelijk directeur van Nutrim, Wim Saris. "In Engeland en Duitsland komt overgewicht extreem vaak voor. Die landen beginnen nu zelfs de Verenigde Staten in te halen. In Nederland en Scandinavië is het aantal patiënten nog relatief laag." Het voorstel behelst onder meer dat achthon-

derd families, verspreid over Europa, een half jaar worden gevolgd. Minstens één van de volwassenen en één van de kinderen dient te lijden aan overgewicht. Eerst dienen degenen met overgewicht onder begeleiding tien kilo af te vallen. Vervolgens krijgen de geselecteerde gezinnen de gelegenheid om een half jaar lang gratis boodschappen te doen in een provisorisch ingerichte supermarkt. In de schappen leggen de wetenschappers producten, die veel of weinig eiwitten dan wel koolhydraten bevatten. Vervolgens wordt bekeken of de proefpersonen veel of weinig aankomen en of ze last krijgen van het jojo-effect.

Ook nemen de onderzoekers bloed af, aan de hand waarvan ze meer zicht hopen te krijgen op de individuele verschillen in DNA. Waarom komt de een makkelijker aan dan de ander? Welke individuele variaties in erfelijk materiaal spelen hierbij een rol? Algemeen wordt aangenomen

dat de gevoeligheid voor obesitas erfelijk is, al zou de huidige epidemie vooral het gevolg zijn van een ongezonde leefwijze.

Op dit moment voert Saris contractonderhandelingen in Brussel. De commissie wil er zeker van zijn, kort gezegd, dat het project ook zoveel geld nodig heeft. Aan het einde van dit jaar zal het onderzoek beginnen. Onder de instellingen die betrokken zijn bij het project, bevinden zich aansprekende partners, zoals de University of Cambridge, Unilever en Inserm. De honorering van het Maastrichtse projectvoorstel levert een hoop aanzien op in Europa.

Dit Diogenes-project is een *integrated project* binnen het zesdekaderprogramma van de EU. Dit programma loopt van 2002 tot 2006, en daarbinnen valt zo'n 17 miljard aan onderzoeksgeld te verdelen. Deze subsidie is veelal bedoeld voor internationale samenwerkingsprojecten.

Boris opent Inkom

De winnaar van *Idols* 2004, de Venlonaar Boris Titulaer, zal op dinsdag 24 augustus de Maastrichtse Inkom openen. Hij wordt rond vier uur 's middags op de Markt in Maastricht verwacht. "We wilden een groot concert op de Markt én we wilden een artiest die zowel studenten als Maastrichtenaars aanspreekt", legt Kasper Huisman, voorzitter van de Werkgroep Inkom de keuze uit. Niet in de laatste plaats omdat de Werkgroep zich ten doel heeft gesteld om de integratie tussen de burgers en studenten te bevorderen.

Huisman is niet bang dat de Markt te klein zal zijn. "Hoe meer mensen hoe beter, het plein is groot genoeg. Bovendien hebben we intensief overleg met gemeente, brandweer en politie over de veiligheid."

De kersverse eerstejaars, die op dinsdagochtend beginnen aan hun introductie in het studentenleven, zullen in een grote optocht, Inkom Parade genaamd, van Randwijck naar de binnenstad wandelen. Daar wacht hen niet alleen Boris, maar ook een andere artiest. Wie in het voorprogramma optreedt, is nog niet bekend. De Inkom duurt in totaal vier dagen en bevat onder andere een sportdag, een cantus en een groot eindfeest op vrijdagavond in het Mecc. De voorbereidingen hiervoor zijn al maanden bezig, vertelt Kasper Huisman. "Het loopt goed, maar we kunnen nog wel veel helpers gebruiken. Dus wie graag deel uit wil maken van onze crew kan zich bij ons melden."

■ RJ

Arrestaties Delftse roeiers op handen

Er volgen arrestaties onder de Delftse roeiers die tijdens de Varsity een jongen hebben mishandeld en in het water gegooid. Dat zal waarschijnlijk geen maand meer duren. Dat zegt W. Kruize van de recherche van het district Lekstroom, dat het incident onderzoekt.

"Het kon niet uitblijven", zegt Alexander Streefkerk, president van het Delfsch Studenten Corps. De gewelddadige Delftse roeiers zijn lid van Laga, een roeivereniging die onder het Delftse corps valt. "Het onderzoek is terecht. Het is een ernstig voorval dat van vele kanten wordt betreurd. De politie neemt het hoog op. Wij ook. We hebben er ook onze excuses voor

aangeboden."

Het slachtoffer werd bestormd door negen Delftenaren toen zij zijn stropdas wilden hebben. Nadat zijn das het had begeven en de jongen buiten bewustzijn was geraakt, werd hij in het water gegooid. Met water in zijn longen pikte de brandweer hem weer op. Het slachtoffer, dat lid is van de Amsterdamse roeivereniging Okeanos, heeft vervolgens aangifte gedaan van mishandeling en poging tot doodslag. Het bestuur van Okeanos staat achter hem. Streefkerk hoopt voor zijn leden dat de zaak 'met een sisser' af zal lopen. Hij heeft de indruk dat de leden de boel niet bewust uit de

hand hebben laten lopen. Volgens hen was het slachtoffer wel degelijk bij bewustzijn toen ze hem in het water smeten. "Het woord 'doodslag' is volgens mij voorbarig en overdreven", zegt hij.

Maar zeker weten doet hij het niet. Het slachtoffer weigert elk contact met het DSC en het politieonderzoek is nog niet afgerond. De betreffende corpsleden zijn niet geroyeerd. Pas als de feiten duidelijk zijn, kan Streefkerk een sanctie opleggen, vindt hij. Maar roeivereniging Laga heeft de verdachten alvast uitgesloten van roeiwedstrijden.

■ HOP, Bas Belleman

Eerste plaats Ezpreszo

Maar liefst drie weken roeitraining kregen de zestien dames- en acht herendisputen die afgelopen zaterdag meededen aan de disputenroeiday van Saurus. De dames van Ezpreszo toonden aan dat die training niet voor niets was geweest. Zij haalden de eerste plaats.

"Aantreden!" roept een dame van Pandora vóór de start. Als een volleerd Olympisch team trekken ze aan de riemen en winnen overtuigend het onderling duel van Popino, bij wie de riemen het water iets onregelmatiger induiken en weer verlaten.

Het miezert op de Hoge Kanaaldijk 100, waar Saurus zijn boten heeft liggen. Onder partytenten en paraplu's schreeuwen de bijegekomen studenten hun dispuut naar de overwinning. "Arne, moet je nu al hozen?" roept iemand naar een roeier van Plutarchus, vlak voordat deze de boot instapt. "Dat is angstzweet," merkt een ander droog op.

"Ik denk dat het nu over is met de wedstrijd," zegt Sauruslid Charles Smeets als de eerste donder door de wolken klinkt. Inderdaad barst in de loop van de middag een flinke onweersbui los en moet iedereen de boten uit. De stortvloed is echter snel over en het programma kan hervat worden. Als winnaars komen behalve de dames van Ezpreszo ook de heren van Nondejuke uit de bus.

■ FvB

Keuring huizen

Kamerverhuurders die weigeren om hun huizen zo veilig maken dat ze door de gemeentelijke keuring komen, krijgen het aan de stok met wethouder Wim Hazeu van volkshuisvesting. Alle huiseigenaren kregen onlangs een brief met daarin het verzoek om mee te werken aan de procedure voor een gebruiksvergunning. Een soort veiligheidskeurmerk dat pas wordt verstrekt als de panden zijn voorzien van brandblussers, brandmelders, goede vluchtwegen, brandwerende deuren en nog tal van andere zaken.

Slechts 65 van de 170 aangeschreven huisbazen reageerden op Hazeus brief. Dit tot ongenoegen van de wethouder die nu met het stadsbestuur heeft besloten dat de weigeraars in uiterste geval zullen worden gedwongen om hun panden aan de veiligheidsnormen aan te passen. Doen ze dat niet, dan mogen er uiteindelijk geen studenten meer in het betreffende pand ondergebracht worden. Huiseigenaren wijzen er echter op dat de eisen soms onuitvoerbaar zijn en een schijnveiligheid creëren. (zie ook pagina 2)

■ RJ

Fort onder handen

"In deze ruimte komt een professionele keuken en hiernaast zijn de spoelmachines gepland", legt Tragosvoorzitter Adriaan Wintermans uit. Hij geeft een rondleiding door de sociëteit Fort Willem I die momenteel wordt verbouwd en uitgebreid. "Nee, juist omgekeerd toch?", vraagt een electricien, terwijl hij naar de bouwtekening wijst. De voorzitter werpt een blik op de tekening en draait hem met de goede kant naar boven. Lachend: "Jullie hebben toch wel de leidingen goed aangesloten?" Over anderhalve maand moet de verbouwing rond zijn. Dan heeft de bestuurskamer "eindelijk" ramen, zijn er vier

nieuwe commissiekamers (voorheen deelden bestuur en commissies samen één kantoor), een ontvangstruimte en een feestzaal inclusief een kleedruimte met douche voor artiesten of dj's die komen optreden.

In de zaal mogen van de brandweer 471 feestvierders in (Tragos telt 450 leden), terwijl in de uitgebreide keuken dagelijks voor 150 leden kan worden gekookt. "We hopen dat mensen daardoor vroeg naar de sociëteit komen, zodat ze om twaalf uur een prima avond hebben gehad en 's ochtends weer uitgeslapen naar de universiteit kunnen." Maar een professionele kok ontbreekt nog, "dus als iemand dit leest die zich geroepen voelt, bel

vooral", aldus Wintermans.

Voor de uitbreiding moest een gedeelte van de heuvel, waar het fort tegenaan ligt, verdwijnen. "We hebben eerst zelf een aantal bomen op de heuvel moeten kappen. Een ontzettende klus." Inmiddels werkt dagelijks een team van dertien mensen om voor de 'bouwvak' de ruwbouw af te ronden. Daarna begint het werk voor de leden: schilderen, een bar bouwen, krukken timmeren, bureaus en stoelen bij elkaar sprokkelen. De verbouwing betaalt de vereniging met een lening (hoeveel laat ze niet kwijt) van de Universiteit Maastricht. (IS, foto Philip Driessen)

Nutrim-onderzoekers hullen zich in stilzwijgen

► *vervolg van pagina 1*

opdrachtgever krijgen zodat ze het effect van de werkzame stof kunnen beoordelen."

Waar kan het eventueel mis gaan? Hesselink: "In theorie bij alle drie betrokken partijen: opdrachtgever, onderzoekers en lab."

De zaak wordt niet alleen extra gecompliceerd door de zwijgzaamheid van betrokkenen maar zeker ook door de commerciële belangen die ermee gemoeid zijn. In de UM-studie wordt zowel het middel Optilat als het middel Acclodyne genoemd. Beide middelen vertonen volgens ingewijden grote overeenkomsten maar zijn niet identiek. Acclodyne, dat niet door Schils bv, maar door het daarmee gelieerde Optipharma op de markt wordt gebracht, wordt in verband gebracht met mogelijke heilzame effecten bij lijders aan chronische vermoeidheid, ook wel ME genoemd, en zou wellicht in de toekomst als geneesmiddel kunnen gelden.

In 2001 heeft de Brusselse hoogleraar Kenny De Meirleir, verbonden aan de chronisch vermoeidheidskliniek, onderzoek gedaan naar de werking van Acclodyne bij een specifieke groep

chronisch vermoeide patiënten. Negentig in totaal. De uitkomsten waren redelijk positief, zegt De Meirleir. "We vonden een kleine maar significante verbetering van de levenskwaliteit. Het probleem is alleen dat het product vrij duur is."

De Brusselaar weet niet wat hij van de affaire moet denken. Aan de ene kant kan hij zich niet voorstellen hoe iemand de (gecodeerde) laboratoriumuitkomsten kan beïnvloeden. "Aan de andere kant kan er van alles mis gaan, dat heb ik gemerkt toen ik de medische tuchtcommissie voorzat in België. Ik weet niets van de Maastrichtse zaak, maar reageren de proefpersonen precies zoals het zou moeten, dan klopt er iets niet."

Ook bij het Brusselse onderzoek is gebruik gemaakt van Dr. Stein & Partner. Het lab heeft prima werk geleverd volgens De Meirleir, die zelf eveneens bloedmonsters invroor om later te kunnen controleren of de labgegevens steekhoudend waren. In een later e-mailcontact meldt De Meirleir niettemin dat hij "de resultaten die in het Duitse lab geanalyseerd zijn, zal doorsturen naar een topstatisticus in het buitenland om na

te gaan of er eventueel fraude is gepleegd in het lab. De dubbels (ingevroren) zullen herbepaald worden in België."

De Nijmeegse prof. Jos van der Meer, een autoriteit op het gebied van chronische vermoeidheid in Nederland, doet op dit moment onderzoek naar het effect van Acclodyne. Helpt dit voedingssupplement bij het chronisch vermoeidheidssyndroom (CVS)? Het onderzoek in het Nijmeegse Kenniscentrum Chronische Vermoeidheid loopt nog, maar het is sterk de vraag, zegt Van der Meer, of de resultaten zo positief zijn als die in Brussel. "Toen ik hoorde

wat er aan de UM gaande was, was ik geschokt. Maar het was voor mij geen reden om anders tegen ons eigen onderzoek aan te kijken. We doen het onafhankelijk, volgens het principe van het *randomised controlled clinical trial*. Een gewaarschuwd man telt voor twee. Bovendien vind ik dat je middelen die redelijkerwijs zouden kunnen werken bij CVS, moet onderzoeken. Want vooralsnog is er geen andere oplossing voor deze patiënten voorhanden, alleen cognitieve gedragstherapie."

■ Maurice Timmermans, Wammes Bos

PRIJS

Jonge onderzoekersprijs

Roger Godschalk, universitair docent bij de capaciteitsgroep Gezondheids Risico Analyse en Toxicologie (GRAT), heeft de *Long Range*

Innovative Science Award gewonnen. Dit is een prijs voor jonge onderzoekers met innovatieve ideeën, ingesteld door de Europese Chemische Industrie, in samenwerking met de Europese Toxicologie Vereniging (EUROTOX). Godschalk ontving de Award voor zijn onderzoeksvoorstel 'Paternal carcinogen exposures and genetic risks in their offspring'. De prijs, die honderdduizend euro bedraagt, zal aan dit onderzoek besteed worden. In 2001 ontving hij een Marie Curie Fellowship van de Europese Unie. In 1999 werd zijn proefschrift bekroond met de proefschriftprijs van NUTRIM (Nutrition and Toxicology Research Institute Maastricht).

FOKKE & SUKKE HEBBEN HELEMAAL GEEN DRANKPROBLEEM

ONS PROBLEEM
IS NIET DE DRANK...

"MAAR DIE STUDIE HIER!
HOREN JULLIE DAT?
DIE STUDIE HIERR!!
EIKELLS!!

Studentenprijs 2004

Welke Student(e) en of vereniging heeft zich in het afgelopen academisch jaar op maatschappelijk of cultureel gebied bijzonder verdienstelijk gemaakt?

Ken je zo iemand? Draag deze dan voor voor de Studentenprijs 2004. Een jury onder voorzitterschap van Rector Magnificus Gerard Mols maakt een selectie uit de voordrachten. De gelukkige winnaar krijgt bij de opening van komend academisch jaar een oorkonde, een geldprijs van € 750,- en een fraai bronzen beeldje. Verder wordt een portret van de winnaar(s) opgenomen in de 'Student hall of fame' in het hoofgebouw van de universiteit.

Voordrachten kunnen door iedereen, student of niet, worden ingediend. Organisaties mogen echter niet voorgedragen worden door hun leden en individuen mogen zichzelf niet voordragen.

De gemotiveerde voordracht wordt vóór 3 juli 2004 schriftelijk ingediend bij:
Universiteit Maastricht
SSC / Decanaat
Postbus 616
6200 MD Maastricht

De voordracht moet voorzien zijn van naam en adresgegevens van zowel de voorgedragen persoon of organisatie, als van de persoon of organisatie die de voordracht doet. Anonieme voordrachten worden niet in behandeling genomen.

Voor meer informatie kunt u een e-mail sturen naar:
stud.decanaat@ssc.unimaas.nl

Het volledige reglement voor de Studentprijs 2004 is te lezen op www.ssc.unimaas.nl/studentenprijs

Universiteit Maastricht

Student Award 2004

Which student or student organisation has made an outstanding cultural or social effort in the passed academic year?

If you know such person or organisation, recommend them for the Student Award 2004. A jury under the presidency of our Rector Magnificus Gerard Mols will make a selection from the recommendations. At the opening of the coming academic year, the winner will be awarded a certificate, € 750,- and a beautiful bronze sculpture. Furthermore, the winner's portrait will be added to the 'Student Hall of Fame' in the universities main building.

Recommendations can be made by anyone, student or not. However, organisations may not be recommended by their members, and persons may not be recommended by themselves.

Your written recommendation, with motivation, should be directed to:
Universiteit Maastricht
SSC / Decanaat
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Your recommendation must be received before the July 3, 2004.

The recommendation must include the name and address of the recommended person or organisation, and the name and address of the person or organisation giving the recommendation. Anonymous recommendations will not be processed.

For more information please e-mail us at:
stud.decanaat@ssc.unimaas.nl

The complete rules of competition of the Student Award 2004 can be found at www.ssc.unimaas.nl/studentenprijs

Staatssecretaris Rutte: "Geef me twee weken"

Mark Rutte moet zich uiteraard nog inwerken als opvolger van staatssecretaris Nijs van Onderwijs. Maar hoewel de jonge VVD'er (37) staatssecretaris was van Sociale Zaken en niet goed thuis is in het hoger onderwijs, heeft iedereen er vertrouwen in dat hij zich de complexe dossiers inderdaad snel eigen kan maken.

De reacties op zijn onverwachte benoeming zijn bijna onverdeeld enthousiast. "De beste man", zegt VVD-leider Van Aartsen. Hij bevestigt het gerucht dat de VVD-top de voorkeur gaf aan een man. "Dat is plezierig voor de minister." Uit zijn eerdere uitroep "Aan de slag, meiden!" bleek al dat bij hem het idee leefde dat dit aspect een rol speelde in de slechte chemie tussen Annette Nijls en Maria van der Hoeven. Rutte zegt te hopen dat zijn geslacht niet het doorslaggevende argument was voor zijn benoeming.

In elk geval wordt Rutte alom gezien als een politiek zwaargewicht die goed partij kan bieden aan de politiek ervaren minister. Bovendien zal hij zijn sociale vaardigheden hard nodig hebben op het door affaires geplaagde ministerie. Met het weghalen van Rutte van Sociale Zaken geeft de VVD aan dat het hoger onderwijs voor haar hoge prioriteit heeft. Van der Hoeven zelf is blij dat de VVD met Rutte heeft gekozen voor een forse investering in haar departement. "Hij is een politiek talent." Rutte wijst op de "uitstekende samenwerking" die hij vanuit Sociale Zaken met de minister had op terreinen als de jeugdwerkloosheid en de promotie van bèta en techniek. Daarbij heeft hij niets gemerkt van "politieke spel-

letjes", die Nijs wel meende te ervaren. Rutte noemt de jeugdwerkloosheid een "sterke link" tussen sociale zaken en onderwijs. "Ik wil voorkomen dat jongeren al met hun achttiende met pensioen gaan", noemt hij als belangrijke drijfveer. Helaas valt het vmbo met zijn hoge schooluitval niet onder zijn verantwoordelijkheid als staatssecretaris. Gelukkig motiveert de kenniseconomie hem ook. "Nederland moet de beste mensen aantrekken. Komende jaren moeten we veel knopen doorhakken."

Dat kan wat Frans Leijnse betreft niet snel genoeg gebeuren. De hbo-raadvoorzitter wil af van langslepende dossiers als de bekostiging en de hbo-fraude. "Dan komt er ruimte vrij om andere zaken aan te pakken." Hij heeft goede verwachtingen van Rutte, die al heeft bewezen beter bereikbaar te zijn. "Ik kreeg hem binnen een uur aan de telefoon. Bij Nijs duurde dat twee maanden."

De voorzitter van de koepel van universiteiten is enthousiast over de nieuwe staatssecretaris.

Sadist bedreigt studenten

Een 44-jarige Rotterdamse sadist bedreigde vrouwelijke studenten telefonisch met verkrachting en geweld. Tegen hem is 32 maanden celstraf geëist.

De man belde naar studentenhuizen in Groningen, Leiden, Eindhoven en Leeuwarden. Hij zei in de gesprekken 'per ongeluk' in het bezit van de huissleutels te zijn. Al snel sloeg het gesprek om en beweerde hij met een mes het huis te zijn binnengeslopen. De vrouwen moesten antwoord geven op intieme vragen, anders zou hij ze verkrachten, bericht het

Ed d'Hondt van de VSNU zegt dat Rutte bewezen heeft dat hij ingewikkelde dossiers tot een goed politiek einde kan brengen. Gezien die politieke ervaring heeft hij "het volste vertrouwen" in hem.

Ook de studentenbonden reageren opgetogen. Zowel het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO) als de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) feliciteren de nieuwe staatssecretaris met zijn benoeming. ISO-voorzitter Liobe Kamminga: "We hebben er alle vertrouwen in dat het overleg tussen Mark Rutte en het ISO goed zal verlopen."

De LSVb ziet Rutte als een capabele bestuurder met goede sociale vaardigheden. LSVb-voorzitter Floris van Eijk: "Rutte is een charmante man, toegankelijk voor studenten. We hebben hem uitgenodigd om binnenkort een biertje te komen drinken op de goede samenwerking."

En Nijs? Die gaat een boek schrijven over haar tijd op Onderwijs.

■ *HOP, Onno van Buuren*

Daagblad van het Noorden.

Een studente raakte zo in paniek dat ze bijna van haar balkon is gesprongen. Anderen barsten van angst in tranen uit. De man beweerde dat hij zich niet realiseerde dat hij de vrouwen traumatiseerde. Volgens de rapporten van een psycholoog en een psychiater heeft de dader weinig empathie met zijn slachtoffers. Ze achten de kans groot dat hij doorgaat met zijn telefoontjes. De uitspraak is op 5 juli.

■ *HOP*

Eten zonder collegevoorzitter

"Wat, komt hij helemaal niet? Heb ik voor niets hard gefietst", roept een van de eters van Tafelstraat 13 verantwoordigd. "We hadden de bisschop uit moeten nodigen, of Michael Jackson." Heel verschillende gasten, maar uitstekend passend bij het bonte gezelschap dat vanavond aan tafel zit.

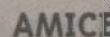
Afgelopen donderdag liep studentenpastoraat Tafelstraat 13 een etentje met collegevoorzitter Jo Ritzen en zijn vrouw mis. Ritzen – aan tafel gemoedelijk Jo genoemd - had helaas een nog belangrijkere afspraak. "Ja, hij heeft wel veel te doen", weet de Tafelstraat. De borden worden vol geschept en ritueel doorgegeven. De

gesprekken vliegen intussen van hot naar haar. Zo vinden de studenten het belachelijk dat scholieren al op hun zestiende moeten bepalen welke studie ze gaan doen. Daar had Jo beslist over mee kunnen praten, denken ze. "Kunnen we niet net doen alsof ie er wel is?"

De lege plaatsen spreken boekdelen. Na Ritzen zijn nog twee mee-etters afgehaakt. "Er zit hier sowieso bijna nooit een vaste groep aan tafel", zegt Esther Diederien, de jongste pastor van Tafelstraat 13. "Sommigen komen vaak, anderen af en toe."

"Wie wil nog?" De Italiaans aandoende pastasalade vindt gretig aftrek. De discussie

neemt een wending naar de verschillende moedertalen van de Maastrichtse studenten en de lachwekkende gevolgen. Wie heeft het nou over een 'rond punt' als je een rotonde bedoelt? En Nederlanders vinden iets heel anders 'geil' dan Duitsers. "Ach, Nederlands is een best belangrijke taal", meent pastor At Ipenburg. "Het wordt in redelijk veel landen gesproken, en we hebben natuurlijk een geweldig voetbalteam." Aan de Duitse kant van de tafel klinkt hoongelach. Was Ritzen maar hier, die had het voor ons op kunnen nemen. (CC, foto Philip Driessen)

Nico,

Amerikanen! Inderdaad een irritant volk. Ook erg: Denen (hoewel het niet denkbeeldig is dat ik Denen onder mijn beste vrienden zou hebben). Ik was in de supermarkt van het week-

end. De Deense Nieuwe Aardappelen waren gearriveerd. Een menigte Denen verdrong zich rond de troggen waarin de klonten zich bevonden. Ze vochten om de mooiste aardappel in hun eigen plastic zakje te laten belanden. Dát zijn de dingen waarvoor De Deen leeft!

Ik heb je misschien wel eens verteld dat mijn vakgroep uit tien vreemdelingen (Estland, Engeland, Polen, Slowakije, Nederland, Duitsland) en vier Denen bestaat. Onder de vreemdelingen heerst een communis opinio dat de Denen niet weten wat lekker is. Wij zijn (door schade en schande) echter terughoudend in het delen van die mening met de Deen. De Deen meent immers dat hij in het Paradijs Op Aarde woont. Onlangs werd goddank onze mening echter gestaafd door een onderzoek door Denen zelf waaruit bleek dat de doorsnee Deen inderdaad niet weet wat lekker is. Athans, de Deen gelooft Lekker = Duur. Duur = Niet Fijn. Niet Fijn dient vermeden te worden. Daarom zweert de Deen bij worst.

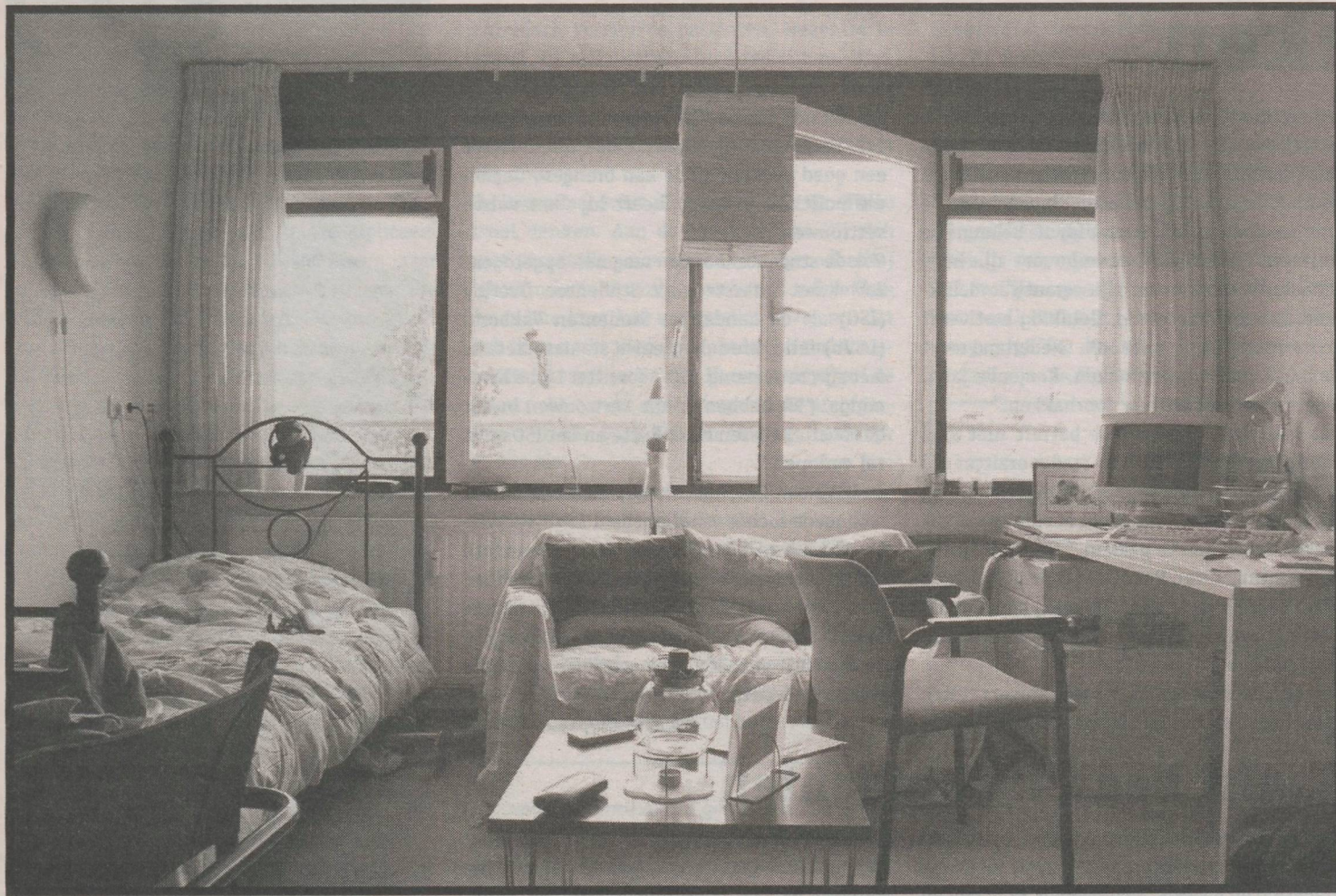
Oók héél erg: Nederlanders!! Pas als je het vaderland verlaat, wat afstand neemt, zie je het ware karakter van de Nederlander. In zichzelf gekeerde zeurpieten en arrogante drankkonten. Laten we nu eens dat voetbal nemen. Is het niet overduidelijk dat het Nederlandse team bestaat uit een collectie bejaarde waties? En wat je ook te drommen hebt over Dickie en zijn trainers-team, dat een verzameling belegen talent nog geen 'team' maakt? Wat mij betreft verdienen die voetbalmiljonairs het niet om de prijs te winnen (ik schrijf dit stukje vóór de wedstrijd tegen de Letten; als ze door een onfortuinlijk toeval winnen, de Duitsers – ook al zo'n lekker volk! – van de Tsjechen winnen, en wij dus door een onbegrijpelijk mirakel in de kwartfinale staan stel ik – tenslotte zelf zo'n zeurende Hollandse drankkont – mijn mening vast weer bij...). Nee, dan de Denen! Ieder voor zich best wel aardige spelers, maar als team rennen de rood-witten zich de tenen van hun voeten: dát is nog eens een genoeg om naar te kijken. Weet je wát een leuk volk is, juist omdat het géén volk is? De Australiërs! Ik was onlangs daar en ontdekte het geheim van succesvolle integratie: als in de supermarkt in het aardappel-gangetje ook drie verschillende soorten yams liggen. Of als je in Little Italy uit eten gaat, ouwe Italianen op de stoep driftig de prestaties van AC Milan bespreken, en binnen de tent afgelden is met Chinezen...

Nu had ik mij Australië altijd voorgesteld als een leeg land met hier en daar een plukje kangoeroes en aboriginals. Daaroverheen vliegen de Flying Doctors. In de weinige hete en stoffige stadjes schreeuwen nazaten van Britse gevangenen, lurkend aan het bier, 'Hey, mate!' Bij de Australische versie van voetbal houdt je pas op met spelen als er sprake is van meervoudige breuken.

Ik ga dat volgend jaar allemaal nader beschouwen. See ya, mate!

Evelynne

"The amount of help was just right"

A contact person helped to find a room Photo: Philip Driessen

Maastricht University is looking at the way it currently welcomes newly arrived international students. Next academic year, there could be six hundred foreign Masters students waiting at the gates. How far should one go in helping them? Current foreigners reflect on their first experiences in Maastricht.

"I had a lot of help from other international students when I arrived." Serap Acar (25), a health sciences student from Turkey, arrived at the beginning of January and was more or less left to her own devices for the first couple of weeks. However, she is very positive about the way she was helped. "Before I came here, the international officer sent me lots of information about accommodation and other practical things. I also e-mailed them with a lot of

questions, and they answered everything, so I knew what to do and there were no problems." She does have a suggestion, however. "It's hard to contact the Erasmus Student Network. They should have an office somewhere where we can go with our questions." ESN – which does in fact have an office – is a pan-European student organization that helps exchange students find their way in their new city.

Finnish medical student Juka Virman (24) believes the university could do more for its new arrivals. "In Finland, there are student mentors who look after the foreign students. That didn't happen here. But the international contact person helped me to find a room at the Guest House." Juka had the advantage that three of his friends had also spent time studying in Maastricht. "They told me everything I needed to know, like how to register and where

I needed to go."

The university arranged virtually everything for Italian Claudia Sassi (24), following the Masters in international and European law. "They explained the administrative things like how the UM card works, how to open a bank account, how to apply to the Guest House and so on." Most of her welcome was arranged by her faculty. "There was a guided tour of the university and the city organized for the Masters students." She even had the option of asking someone to meet her when she arrived, "but I had the address, so I just asked someone at the station." Although so much was organized for her, she didn't feel the amount of help was too much or patronizing. "It was just right. And whenever we needed advice, all we had to do was ask."

■ Anna Carpendale

Naam: Gertjan van den Berg (22)
Studie: vierdejaars economie
Sport: voetbal
Positie: aanvallende middenvelder
Lengte: 1,85 m
Gewicht: 82 kg

Lichaam

"Ik denk dat ik een goede voetballer ben, al mag je dat niet van jezelf zeggen. Een complete speler ben ik: tweebenig, kan goed koppen, sprinten. Mijn startsnelheid is laag, die zou ik kunnen verbeteren, door mijn beenspieren onder handen te nemen met krachttraining. Maar daar begin ik niet aan, want het moet wel leuk blijven. Ik speel elke wedstrijd met een brace om mijn rechterenkel, ik heb daar ooit een hele zware blessure aan gehad. Een gebroken enkel, enkel uit de kom, enkelbanden gescheurd, kuitbeen gebroken en het vlies tussen kuitbeen en scheenbeen gescheurd. Ja, dan bungelt je voet ergens onder je heen... En ik weet nog steeds niet hoe het precies is gebeurd. Na drie maanden

Lichaam & geest

'Lokale voetbalclubs zeggen kutstudenten'

"Eigenlijk ben ik fanatiek" Foto: Philip Driessen

Geest

"Als ik een tijdje niet gesport heb, zegt mijn vriendin: 'Ga maar weer een keer voetballen!' Ik word chagrijnig van lang stilzitten. Het

Boris opens Inkom

The winner of the Idols 2004 competition, Boris Titulaer from Venlo, will open the Maastricht Inkom on Tuesday 24 August. He is expected to arrive on the Market in Maastricht at around four o'clock. "We wanted a big concert on the Market square and we wanted an artist who would appeal to both students and people from Maastricht," Kasper Huisman, chairman of the Inkom working group, explains. This choice was made in particular because the organisers want to improve the integration between citizens and students.

Huisman is not afraid that the Market might be too small. "The more people the better, the square is large enough. And we are consulting the city council, fire department and police on all safety issues."

The new first-year students, who embark upon their introduction to student life on Tuesday morning, will all march in the so-called Inkom Parade, from Randwijck to the city centre. There, they will not only be welcomed by Boris, but also by another artist. The name of the support act is yet to be revealed.

The Inkom will last for of four days, and includes a sports day, a cantus and a huge closing party on Friday evening in the Mecc. Preparations have been underway for months, according to Kasper Huisman. "Things are going well, but we could use lots more helpers. So anyone who would like to be part of our crew, just let us know."

■ RJ

Rectification

In the article on the popularity of the UM among school-leavers, on the front page of the English section last week, it said that the intake at the University College had risen by 60 percent. This was incorrect. At this moment, three-hundred prospective students have applied (140 of whom have completed the application procedure - sending a letter and having a meeting) for the Bachelor programme in English. Last year at this time, the figure stood at 250.

gekke is dat mijn trainer vindt dat ik me inhoud op het veld, terwijl ik eigenlijk fanatiek ben. Ik lijk in mijn spel op de broertjes De Boer. Ze lopen niet veel, maken weinig slidings, maar zijn wel geconcentreerd met het spel bezig en maken goede beslissingen. Druk heeft niet veel invloed op mij, al heb ik vorig jaar in de laatste wedstrijd een beslissende strafschop gemist, waardoor we promotie misliepen. Normaal gesproken schiet ik ze er altijd in! Tip voor het Nederlands elftal; de keeper het gevoel geven dat je een bepaalde hoek neemt, en dan de andere kant opschieten... Afgelopen seizoen ben ik met het eerste elftal van de studentenvoetbalvereniging Red Socks kampioen geworden van de vijfde klasse. Nu promoveren we dus wel. En dat terwijl we vaak door de lokale verenigingen worden gezien als die 'kutstudenten' die je met een beetje fysiek geweld makkelijk verslaat, waardoor ze allemaal een stapje extra zetten. Een studentenclub accepteren ze hier nou eenmaal niet, maar ik vind dat je daar boven moet staan."

■ Sven Baijens

Knelpunten bij internationalisering van het onderwijs

Zes tips voor staatssecretaris Rutte

Je kunt in het buitenland op vakantie gaan. Je kunt er met een Erasmusbeurs een tijdje studeren. Maar je inschrijven voor een buitenlandse masterstudie? Dan krijg je geen studiebeurs. En dat is nog maar één van de knelpunten die Nederland als EU-voorzitter het komende half jaar moet zien weg te werken.

Foto: Philip Driessen

Nederland is een van de eerste landen binnen Europa die het oude onderwijssysteem heeft weggegooid en die voluit met 'bachelors' en 'masters' is gaan jongleren. We hebben de mond vol van 'innovatie', 'uitwisseling' en studentenmobiliteit. Als tieners aan een popidool spiegelen we ons aan Amerika, met z'n Harvard, Silicon Valley, dure patenten, vrijhandel in kennis, kortom: z'n bloeiende kenniseconomie. Maar intussen groeit het aantal Nederlandse studenten dat voor studie naar het buitenland gaat nauwelijks, al loopt de Universiteit Maastricht voorop als het gaat om studentenuitwisseling. Terwijl dat toch het eenvoudigste middel lijkt om de kenniseconomie te versterken. De Nederlandse regering is het komend half jaar voorzitter van de Europese Unie, die nu uit vijftientig landen bestaat. Dé kans om de obstakels op te ruimen die internationalisering en studentenuitwisseling in de weg staan. Deskundigen, waaronder de Maastrichtse collegevoorzitter Jo Ritzen, helpen de kersverse staatssecretaris een handje door de voornaamste knelpunten op een rij te zetten en hem wat tips mee te geven.

1. Studiefinanciering

Wie gedacht had dat het onder het bachelor-masterregime gemakkelijker zou zijn om een interessante masteropleiding in het buitenland te volgen, komt bedrogen uit. Recht op studiefinanciering in het buitenland hebben enkele uitzonderingen daargelaten - alleen degenen die staan ingeschreven bij een Nederlandse universiteit of hogeschool. Schrijf je je bij een buitenlandse instelling in, dan krijg je dus niets. De studiefinanciering is niet meeneembaar omdat de Nederlandse regering ironisch genoeg bang is voor een bepaling in het Europese recht. Kortweg komt die er op neer dat 'meeneembare' studiefinanciering wellicht ook uitbetaald moet worden aan de kinderen van een EU-burger die een paar maanden in Nederland gewerkt heeft - bijvoorbeeld als aspergesteker. Tot overmaat van ramp kunnen universitaire bachelors evenmin een beroep doen op subsidieprogramma's als Talentenbeurs of het VSB-fonds. Want die zijn alleen bedoeld

voor afgestudeerden: universitaire masters en hbo-bachelors. Universitaire bachelors worden niet als afgestudeerden beschouwd en vangen dus dubbel bot. Een hard gelag voor met name het University College in Utrecht, dat immers alleen bachelors aflevert van wie er velen maar wat graag een buitenlandse master willen volgen. Voorbeelden te over: "Een meisje van ons College is al toegelaten tot de architectuuropleiding van Cambridge", vertelt Hans van Himbergen, dean van het UCU. "Maar ze kan geen stipendium of studiebeurs krijgen! Zo'n beurs heb je juist nodig in de masterfase, niet daarna. Op deze manier hou je studenten alsnog binnen de landsgrenzen. Dat kan niet de bedoeling zijn."

2. Het Engels van docenten

Internationale studentenmobiliteit vereist een breed aanbod van studies in het Engels. Immers, welke Franse of Poolse student zou eerst willen proberen het Nederlands onder de knie te krijgen? Hoewel veel Nederlanders redelijk Engels spreken, valt lesgeven in die taal nog lang niet mee. "You have to screw up the number", zei een universitair docent in Delft toen hij bedoelde dat een bepaald aantal opgeschroefd moest worden. Voor de Delftse studentenbond VSSD was het slechte Engels aan de TU reden de *Worst Teacher Award* in te stellen. De prijs - een worst - ging vorig jaar naar degene die op een website schreef: "Those who only do one gedeelte get until 10:30." De tip aan staatssecretaris Rutte? "Er zou een keurmerk moeten komen voor docenten die in het Engels lesgeven", vindt Floris van Eijk, voorzitter van de LSVb.

3. Huisvesting

Als een Nederlandse student al geen kamer in Utrecht of Amsterdam kan vinden, hoe moeten studenten uit Polen en Hongarije dan ooit onder dak komen? In Maastricht wordt voor niet-EU-studenten de eerste twee maanden een kamer in het Guesthouse geregeld. EU-studenten moeten zelf op zoek. Hetzelfde kamerprobleem geldt natuurlijk ook voor Nederlandse studenten die in Berlijn, Londen of Parijs willen

studeren. Als er geen internationale afspraken komen over adequate huisvesting voor buitenlandse studenten, blijft het voorlopig tobben met de uitwisseling. Bepaald geen inkoopertje voor staatssecretaris Rutte.

4. Kwaliteitscontrole

Als je in Hongarije een master wilt volgen, hoe weet je dan dat die voldoende kwaliteit heeft? In het woud aan opleidingen is het moeilijk zoeken en een soort 'rough guide to European masters' is er nog niet. Wie nu naar het buitenland gaat, vindt meestal via via een opleiding en moet gissen naar de kwaliteit.

Karl Dittrich, vice-voorzitter van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) en oud-collegevoorzitter van de UM, vindt dat er een "meta-evaluatie van de nationale accreditatieorganisaties" moet komen, om vertrouwen te scheppen. "Je moet vooral niet één enkele Europese kwaliteitsbewaker willen hebben. De verscheidenheid van het Europese onderwijs is ook zijn kracht. Het onderwijs is in Europa gemiddeld trouwens beter dan in de Verenigde Staten. Dat mag ook wel eens gezegd."

In heel Europa zouden er heldere, complete websites moeten komen met een overzicht van de opleidingen in het betreffende land. Dittrich: "En dan moet op die websites niet alleen duidelijk zijn welke opleidingen de basis-kwaliteit halen, maar ook waarin ze zich onderscheiden. Waarin ze gespecialiseerd zijn, welk onderwijssysteem ze hanteren, enzovoorts." Ed d'Hondt, voorzitter van universiteitenvereniging VSNU, vindt dat Nederland zijn "toon-aangevende positie" in het hoger onderwijs (met zeven universiteiten in de Europese top twintig) moet benutten om de kwaliteitszorg in Europa te standaardiseren. Net als Dittrich van de NVAO ziet hij niet veel in één Europees instituut voor accreditatie, maar wel in betere samenwerking tussen nationale instituten die werken met dezelfde uitgangspunten.

5. Titulatuur & diploma's

Oud-minister Jo Ritzen, tegenwoordig collegevoorzitter van de Universiteit Maastricht, raadt

staatssecretaris Rutte aan snel duidelijkheid te verschaffen over de Nederlandse titulatuur. "Nederland is het enige land in Europa dat zo weinig onderscheid maakt in hbo- en wo-titulatuur. Daardoor wordt het Nederlandse onderwijsstelsel vaag en wekt het veel verwarring in het buitenland. Kennelijk is de druk die vanuit het hbo op staatssecretaris Nijs werd uitgeoefend, erg groot geweest."

De Nuffic wil een Europese classificatie van instellingen. Volgens Jindra Divis van de organisatie voor internationalisering van het hoger onderwijs is daar grote behoefte aan. "Het verschil tussen onze hogescholen en universiteiten is in het buitenland niet altijd helder. Maar onderwijssystemen van andere Europese landen zijn soms ook onduidelijk." Divis noemt de Carnegie-classification in de VS als goed voorbeeld. Zo'n soort Europese classificatie staat wel als doelstelling in het Nederlandse beleidsplan HOOP, maar is nog altijd geen EU-beleid.

Daarnaast vindt Divis het bevorderen van duidelijke Europese voorlichting voor studenten "absoluut noodzakelijk", vooral met het oog op betere diplomavergelijking. Aan een Europese kwalificatiestructuur wordt al gewerkt, maar het mag van de Nuffic wel wat ambitieuzer. "Het moet snel duidelijk worden aan welke competenties bachelor- en masteropleidingen moeten voldoen."

6. Fort Europa

Het is niet eenvoudig om de hoog ommuurde Europese onderwijsruimte binnen te komen, zelfs niet voor zeer getalenteerde studenten van buiten de EU. Het kost vaak veel geld om een visum te bemachtigen. Met name Nederland is erg duur: een verblijfvergunning van een jaar kost hier 430 euro, een verlenging 285 euro. Ook dit probleem verdient een oplossing en betere Europese afstemming. En ook hierbij zal staatssecretaris Rutte zijn veel geroemde sociale vaardigheden nog goed kunnen gebruiken.

■ HOP, Bas Belleman en Onno van Buuren

Rechtspsycholoog Peter van Koppen over de rol van deskundige d

Was het petje nu wel of i

Ooit, geeft rechtspsycholoog Peter van Koppen toe, maakte hij zich zelf schuldig aan een onduidelijk deskundigenrapport in het kader van een strafzaak. Het sterkte hem achteraf in zijn overtuiging dat de relatie tussen rechters en getuigendeskundigen anders moet. Onlangs hield hij zijn oratie daarover ter gelegenheid van zijn benoeming tot hoogleraar rechtspsychologie bij de juridische faculteit.

■ Tekst: Wammes Bos

■ Foto: Philip Driessen

De moord vond plaats op de Markt in Valkenswaard, zomer 1998. Het was mooi weer, zonnig, de terrassen zaten vol. Het slachtoffer: een man in zijn auto. De dader: iemand met een hoofddekseel. Wat voor een? Tja, dat kon van alles zijn, gezien de beschrijvingen van omstanders. Bij de verdachte werd echter in zijn auto een petje gevonden. Dat petje werd aan getuigen getoond, waarop drie van hen zeiden het te herkennen. Psycholoog Van Koppen, ingehuurd om zijn licht te laten schijnen over de waarde van de getuigenissen, vond het een waardeloze test die geen enkel uitsluitel gaf of de dader nu wel of niet dit petje had gedragen, kortom of de dader de dader was. Dat schreef hij natuurlijk niet zo op, dat doe je niet, hij bezigde parlementaire formuleringen: "Bij de herkenningen van objecten is in de onderhavige zaak de verkeerde procedure gebruikt. De diagnostische waarde van de herkenningen is daarom gering." Het gerechtshof maakte er geen punt van en liet het petjebewijs toe, de verdachte ging in cassatie bij de Hoge Raad met het argument dat het petjebewijs juist niet gebruikt had mogen worden, conform het rapport van Van Koppen. Nam de Hoge Raad het advies van de deskundige wel serieus? Nee, concludeerde deze tot zijn spijt, en dat was zijn eigen schuld. De Hoge Raad redeneerde namelijk dat de deskundige niet had gezegd dat de pet op een zo dubieuze manier aan de getuigen was voorgelegd dat het resultaat geen betekenis kon hebben. Maar dat, zegt Van Koppen nu, was wel

precies wat hij bedoelde: "Ik heb dat gewoon te genuanceerd opgeschreven en daarmee de rechter misleid."

Schijnzekerheden

Een onbedoelde misleiding natuurlijk, maar het verschijnsel komt op zichzelf veel vaker voor. Deskundigen die de rechter moeten bijstaan in zijn zoektocht naar de relevante feiten en omstandigheden rond de misdaad en de misdadiger, bezondigen zich maar al te vaak aan vage uitspraken, het debiteren van schijnzekerheden, of aan algemene stellingen die weinig uitsluitel geven over het geval in kwestie. Dat kan ook vaak niet, betoogt Van Koppen, want wetenschap is er niet op gericht het soort zekerheid te produceren dat de rechter verlangt. Neem de talloze kinderzedenzaken waarbij in de onderzoeksfase gebruik is gemaakt van de zogeheten anatomisch correcte poppen. Een psycholoog wil weten of een kind dat seksueel misbruikt is, anders met dergelijke poppen speelt dan een niet-misbruikt kind. Experimenten met groepen kinderen uit beide categorieën wijzen uit dat dat inderdaad het geval is. De misbruikte kinderen doen er meer seksueel getinte spelletjes mee. Maar kan de rechter daarop varen? Nee, zegt Van Koppen, want die wil gewoon weten of het specifieke kind in kwestie misbruikt is. Met andere woorden: wijst seksueel getint spel met deze poppen op misbruik? Dat hoeft dus niet, want ook andere kinderen zijn nieuwsgierig, ook andere kinderen doen er seksuele

spelletjes mee. Gelukkig, constateert Van Koppen, komen we die poppen in de forensische praktijk nauwelijks meer tegen omdat ook de Hoge Raad niet overtuigt is van hun waarde in het strafproces.

Vingerafdrukken

Hoe dan ook, de verhouding tussen wetenschappers die als deskundigen optreden, en rechters, is per definitie moeilijk. Zelfs waar het gaat om de methoden die in het onderzoek worden gebruikt. Waar iedereen denkt dat vingerafdrukken en DNA-onderzoek onomstotelijk bewijs leveren waar een rechter blind op kan varen, haalt van Koppen ook dat onderuit. "Nederlandse Dactyloscopisten, de vingerafdrukexperts, presenteren elke match in absolute termen als die op twaalf of meer punten overeenkomt met die van de verdachte. Gaat het om elf punten of minder, dan is het onvoldoende en dus onbruikbaar. Maar de simpele vraag hoe groot de kans is dat vingerafdrukken van twee personen toch matchen, wordt nooit gesteld." Daarmee, zegt hij, gaat men uit van de onbewezen stelling dat de natuur zich nooit herhaalt en elke vingerafdruk uniek is. Van Koppen: "Daarbij komt ook nog eens dat je nooit twee nette afdrukken vergelijkt die keurig van iemand genomen zijn. Aan de ene kant heb je de nette afdruk, maar die vergelijk je met een afdruk van de plaats-delict. Die zijn vaak maar half, vervuild, gesmeerd of wat dan ook. Dat biedt ruimte aan subjectieve oordelen."

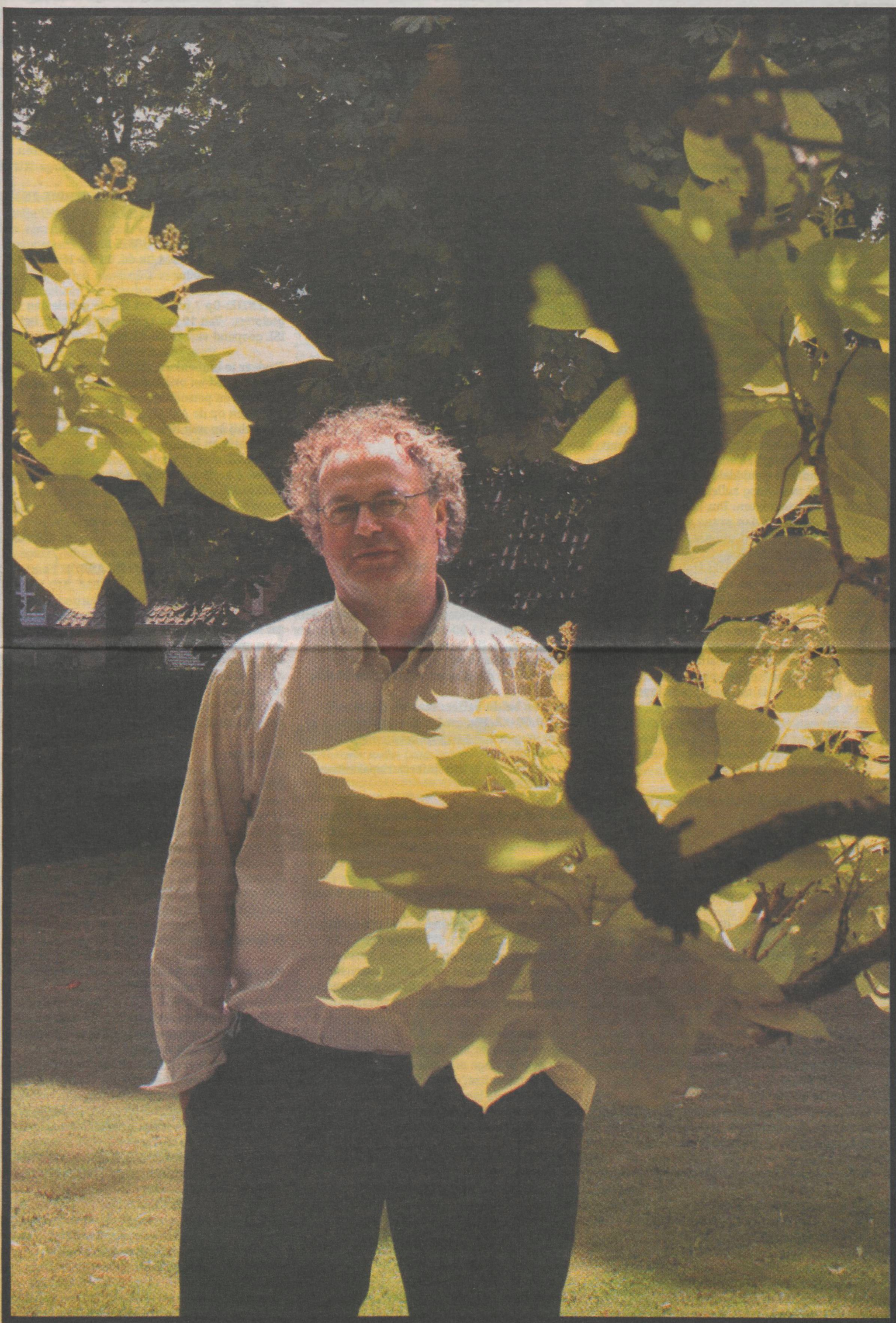
Zo bont als de dactyloscopisten, die vaak absolute zekerheid claimen, maken de DNA-onderzoekers het gelukkig niet, zegt van Koppen. Dat is maar goed ook, want DNA is evenmin voor 100 procent betrouwbaar. In de praktijk claimt men dat de kans dat een specimen afkomstig van de plaats-delict *niet* afkomstig is van de verdachte ongeveer een op de miljard is. Maar laboratoriumfouten zijn mogelijk. Stel dat die een op de duizend keer plaatsvinden, toch geen al te gekke veronderstelling, dan wordt de trefkans aanzienlijk minder: de kans dat de verdachte de dader is komt dan uit op 50 procent. Van Koppen: "Dat is volstrekt onvoldoende om iemand zonder aanvullend bewijs te veroordelen."

Balpenmoord

Rechters, betoogt van Koppen, zijn meestal helemaal niet op de hoogte van de debatten die in de betrokken wetenschapsgebieden spelen. Dat geldt voor de technische kwesties als vingerafdrukken en DNA, maar ook in de psychologie, de accountancy, de meteorologie en wat er al niet aan deskundigen aan de rechter voorbijtrekt. Ze kunnen dus moeilijk beoordelen wat nu precies de zekerheid en de waarde van dergelijke expert-oordelen is. Aan de andere kant kan van wetenschappers niet verlangd worden dat ze hun genuanceerdheid overboord zetten en op verzoek boude uitspraken komen doen. Dat gebeurt toch al te veel, vindt Van Koppen. Wat kunnen de deskundigen in de rechtszaal dan wel doen?

ige de rechtszaal

Niet van de moordenaar?

Peter van Koppen

Meedenken met de rechter, zegt hij, en vooral in gedachten houden dat het altijd 'scenario's' zijn, het mogelijke 'verhaal' van en rond de misdaad, die de vraagstelling sturen. En niet alleen de vraagstelling, ook de interpretatie van de feiten, zelfs de vraag welk feit relevant is en welk niet. Die scenario's zijn van belang: de bekende balpenmoord uit 1991 onderstreept dat nog

eens. Een jongen zou zijn moeder met een Bic-balpen in het oog om het leven hebben gebracht. De balpen drong door tot de linker hersenhelft. Het openbaar ministerie beweerde dat hij de pen met een kruisboog had afgeschoten. Het verhaal kwam uit de koker van de psychotherapeut van de jongen. Daartegenover stond een onschuldiger scenario, namelijk dat de vrouw met haar oog op de pen gevallen was.

Over beide mogelijkheden werden deskundigen gehoord, waar mogelijk werden experimenten gedaan met varkens- en mensenhoofden. Erg overtuigend waren die onderzoeken niet, de jongen werd vrijgesproken, maar een derde 'schuldige' scenario is nooit onderzocht: de verdachte zou de pen, staand achter zijn moeder, met een klap in haar oog gedreven kunnen hebben.

Deskundigen, concludeert van Koppen, dienen zich in te leven in de rol van de rechter en de vragen die hij stelt. Ze dienen hem ook te wijzen op andere scenario's dan de voorgestelde. Het zal de paradoxale verhouding tussen de rechters en de experts op zijn minst vergemakkelijken.

PAARLTJES

Per letter, leesteken of spatie een apart hokje gebruiken. Regels volschrijven tot het einde. Paarltes thuis invullen.
Eventueel rooster kopiëren. Inleveren dagelijks (behalve donderdag) van 09.00 tot 17.00 uur bij de redactie, Keizer Karelplein 10.
Vóór dinsdag 16.00 uur ingeleverde Paarltes verschijnen de donderdag daarop in de krant.
Paarltes moeten contant betaald worden. Voor langere teksten geldt het advertentietarief.

Vacature: MUSST zoekt een nieuw bestuur voor collegejaar '04-'05. Bestuurservaring en affiniteit met sport zijn een pré. Meer info via bestuur@MUSST.nl

CHECK VOOR EEN TE GEKKE BIJBAAN: WWW.LEUKESTUDENTENBAAN.NL GOEDE VERDIENSTEN

*ZOMERSTAGE*werkopdracht*businesscourse?? Schrijf je in op www.integrand.nl

PC PROBLEMEN? WWW.DIGIHELP.NL OF BEL 0645742394

GEZOND+GOEDKOOP UIT ETEN!VEGETARISCHE-BIOMAALTIJDEN €5,-PER MAALTIJD!! ALLEEN OP RESERVERING!EETKAMER:HEYOKA-WORK-SHOP: KOESTRAAT 10+12 TEL:0654688956

Van denker naar doener: wordt ondernemer! Masterclass Entrepreneurship & Business Planning. Machiel van Dooren, info@hoogstarters-maastricht.nl

PROMOTIEMEDEWERKERS GEZOCHT!! BEL: 0652694917

WAT DOE JIJ DEZE INKOM? Wordt crewlid, chauffeur, reporter of fotograaf! Kijk voor meer info/aanmelden op www.inkom2004.nl

AUSTRALIAN PROFESSOR FROM MELBOURNE LIKES TO SWAP HOUSES OCTOBER-DECEMBER 2004 INFO: H. KASPER 83811 OF 83955

Outdoor Maastricht (±3km van centrum M'tricht) zoekt verkoper (m) 1e/2e jaars student voor ±12 uur per week info: 0032-8973305

Sporttoernooi gehad? Vraag je inschrijfgeld terug bij Sportraad MUSST!! Meer info: www.MUSST.unimaas.nl onder 'subsidies'

ZOEK JIJ EEN BIJ-BELBAAN? KLANTENSERVICE VODAFONE MINIMAAL 20 UUR BEL RANDSTAD CALLFLEX 043-3291775

KWALITEITSKOSTUUMS RECHTSTREEKS UIT HET ATELIER €150 KIJK OP WWW.LUCAMASSONI.COM BEL: 0615372729

EK VOETBALKIJKEN IN DE FALSTAFF! VANAF 1H VÓÓR TOT 30 MIN. NA DE WEDSTRIJD RANDJE PILS € 1,50

GRIEKS RESTAURANT PLAKA zoekt studenten(vr) voor de bediening. Bel043-3254256 of kom langs: St. Bernardusstraat 4a, Maastricht

Roger (exFdG1994) zoekt kamer in centrum: 16-26 aug. vanwege cursus. Vergoeding in overleg. 013-5716672 0610914276

STUDENTEN-VERHUIZINGEN !! HEYOKA-TRANSPORT VERZORGT JULLIE KAMERVERHUIZING VOOR MAAR €28,- EXCL. BRANDSTOF IN/OM M'TRICHTEL. 06-54-68-89-56

Vacature: MUSST zoekt een nieuw bestuur voor collegejaar '04-'05. Bestuurservaring en affiniteit met sport zijn een pré. Meer info via bestuur@MUSST.nl

RETHINK EUROPE! Eurosceptical festival in Maastricht, July 1-4. www.rethinkcollective.org

CONCORDANTIA PRESENTS: SUMMER VIBES PART 2-END OF THE YEAR PARTY. THE 29 JUNE, 22.30HR DE KANDANS €3,50 MEMBERS; €4,50 NON-MEMBERS; €4,50 NON-MEMBERS. BE THERE!!

LEKKER OUWEOEREN EN GOED GELD VERDIENEN? CHECK: WWW.LEUKESTUDENTENBAAN.NL

DAMES- HERENFIETSEN VA €35. 2 VOOR €60 046 4495362

Zoek je werk vrouw administratief kennis computer snel kunnen typen fietsvakanties/event. ook zat/zon fredrumpelberg@planet.nl www.fredrumpelberg.com

** 50 € VERDIENEN? ** Dat kan! Doe mee aan vragenlijstonderzoek. Meer weten? N.Buck@DEPUnimaas.nl

BEDIENING GEZOCHT parttime rest.Maastricht 3259747

www.BUSINESS-AFFAIR.nl

RECHTENSTUDENT! JuroFoon heeft de ideale bijbaan voor 3e/4e-jaars:Praktijkervaring opdoen en veel bijverdienen tegelijk? Informeer direct! 043-8800200

Gemeubileerd Appt. Te Huur Centrum Maastricht €700 ALL IN Tel. 043-3211487

**VOOR HETZELFDE GELD STAAN DE PAARLTJES
IEDERE DONDERDAG OM 12.00 UUR OOK OP
INTERNET:
WWW.OBSERVANT.UNIMAAS.NL**

Al vakantieplannen? Zin in een actief weekje vol creativiteit en cultuur in Amsterdam? Met studenten uit heel NL. Incl. overnachting. www.crea.uva.nl

Sporttoernooi gehad? Vraag je inschrijfgeld terug bij Sportraad MUSST!! Meer info: www.MUSST.unimaas.nl onder 'subsidies'

EK-WEDSTRIJDEN OP GROOT SCHERM IN STUDENTENCAFE DE BEURS 15-19-23..... JUNI

VERHUIZEN? Huur een bestelbus voor 29 ALL-IN per dagdeel. Autoverhuur inclusief brandstof! ADREM Autoverhuur, Heerderweg 33. 043-3521100 www.ad-rem.nl

StudentenOnderzoek.com maak en verspreid gratis je online enquête.

PC PROBLEMEN? WWW.DIGIHELP.NL OF BEL 0645742394

WAT DOE JIJ DEZE INKOM? Wordt crewlid, chauffeur, reporter of fotograaf! Kijk voor meer info/aanmelden op www.inkom2004.nl

PROMOTIEWERK? 0652694917

CONCORDANTIA PRESENTS: SUMMER VIBES PART 2-END OF THE YEAR PARTY. THE 29 JUNE, 22.30HR DE KANDANS €3,50 MEMBERS; €4,50 NON-MEMBERS. BE THERE!!

GEZOND+GOEDKOOP UIT ETEN!VEGETARISCHE-BIOMAALTIJDEN €5,-PER MAALTIJD!! ALLEEN OP RESERVERING!EETKAMER:HEYOKA-WORK-SHOP: KOESTRAAT 10+12 TEL:0654688956

5 maanden, 10 colleges en 70 consultants. Masterclass Entrepreneurship & Business Planning. Machiel van Dooren, info@hoogstarters-maastricht.nl

Zoek je een STAGE?? Kijk op www.integrand.nl of bel 043-388 33 97

Zoek je werk vrouw administratief kennis computer snel kunnen typen fietsvakanties/event. ook zat/zon fredrumpelberg@planet.nl www.fredrumpelberg.com

Vacature: MUSST zoekt een nieuw bestuur voor collegejaar '04-'05. Bestuurservaring en affiniteit met sport zijn een pré. Meer info via bestuur@MUSST.nl

WWW.LEUKESTUDENTENBAAN.NL

EVERY THURSDAY & FRIDAY, FROM 12h-14h: 20% DISCOUNT ON ALL MAIN COURSES & DRINKS GINGER RESTAURANT TONGERSESTRAAT 7 tel.: 043-3260022

RETHINK EUROPE! Eurosceptical festival in Maastricht, July 1-4. www.rethinkcollective.org

GEZOCHT: NACHT PORTIER 4 NACHTEN PER MAAND. INFO: LA BERGÈRE 043-3282525 INFO@LA-BERGERE.COM

Vacature: MUSST zoekt een nieuw bestuur voor collegejaar '04-'05. Bestuurservaring en affiniteit met sport zijn een pré. Meer info via bestuur@MUSST.nl

CHECK VOOR EEN TE GEKKE BIJBAAN: WWW.LEUKESTUDENTENBAAN.NL GOEDE VERDIENSTEN

*ZOMERSTAGE*werkopdracht*businesscourse?? Schrijf je in op www.integrand.nl

PC PROBLEMEN? WWW.DIGIHELP.NL OF BEL 0645742394

GEZOND+GOEDKOOP UIT ETEN!VEGETARISCHE-BIOMAALTIJDEN €5,-PER MAALTIJD!! ALLEEN OP RESERVERING!EETKAMER:HEYOKA-WORK-SHOP: KOESTRAAT 10+12 TEL:0654688956

Van denker naar doener: wordt ondernemer! Masterclass Entrepreneurship & Business Planning. Machiel van Dooren, info@hoogstarters-maastricht.nl

PROMOTIEMEDEWERKERS GEZOCHT!! BEL: 0652694917

WAT DOE JIJ DEZE INKOM? Wordt crewlid, chauffeur, reporter of fotograaf! Kijk voor meer info/aanmelden op www.inkom2004.nl

Boekhandel

DE TRIBUNE

Kapoenstraat 8-10

6211 KW Maastricht

Telefoon (043) 325 19 78

Voor de komende vakantieperiode zoeken wij
administratieve krachten

kennis computer,
snel kunnen typen
evt. ook zaterdag/zondag
flexibele werktijden

branche: fietssportvakanties
www.fredrumpelberg.com

Mail: fredrumpelberg@planet.nl
Fax: 043-3259597

te huur studentenkamers
in centrum Maastricht en omgeving

inlichtingen: 043-3212350 of
www.regiobeheerzuid.nl

REGIO BEHEER ZUID

Veerlinxstraat 32
6211 BE Maastricht

**SQUASH
CENTRUM**

Erik ud Pluijm

Brusselsestraat 74A Maastricht

T (043) 321 63 87

**squash de meest gezonde sport,
ook voor jou!**

Als student ben je al lid voor € 21,95 per maand en kun je **onbeperkt squashen!**
Van 09.00 - 17.00 uur en van 22.30 - 24.00 uur inclusief gebruik van de sauna.

www.squashmaastricht.nl

CINEMA

Speelweek: do. 24 t/m wo. 30 juni

CINÉ-K SINT BERNARDUSSTRAAT 13
House of Sand and Fog: dag. 21.00

LUMIÈRE BOGAARDENSTRAAT 40b
Les Invasions Barbares: dag. 19.15
Touching the Void: dag. 19.30

Tango de Rashevski: dag. 21.45
My Life without me: dag. 19.00
The Dreamers: dag. 21.30
Yossie & Yaggar: dag. 22.00
Anything else: dag. 21.15
After Life: dag. 20.30
Husbands and Wives: wo 19.45
L'Imbalsamatore: dag. 19.45 en 22.00
The magnificent Seven: vr t/m zo 19.45
Pinkpop: The first Quintet: zo 14.00
DocuZone
A Labytinth of Time: do en di 19.45; zo 15.00
Kort en Goed: ma 19.45

CINEMA PALACE WYCKER BRUGSTRAAT 1
Sneak Preview: ma 21.00
Troy: do, vr en di 20.45
The Day after Tomorrow: dag. 21.15; do, vr, ma

en di ook 17.45
Harry Potter 3 (o.v.): dag. 17.45 en 21.00
Harry Potter 3 (N.v.): do, vr, ma en di 17.45;
za, zo en wo 13.30
Shrek 2 (o.v.): za, zo en wo 13.30, 16.00, 18.30
en 21.15
Shrek 2 (N.v.): za, zo en wo 13.30, 16.00 en 18.30

MINERVA WILHELMINASINGEL 39
Minerva Sneak Preview: di 21.20
In Oranje: za en zo 16.00; wo 14.30
Troy: dag. 21.00; do en vr ook 15.45
The Day after tomorrow: dag. 21.15; do en vr ook 16.00; za en zo ook 13.15 en 18.30
Harry Potter 3 (o.v.): dag. 21.00; do en vr ook 16.00 en 19.00; za en zo ook 13.30 en 18.45; ma en di ook 19.00; wo ook 14.15 en 18.45

Harry Potter (N.v.): do, vr, ma en di 18.10; za en zo 13.00 en 16.00; wo 14.30
50 First Dates: dag. (beh. za, zo en wo) 19.00; do, vr en ma ook 21.15; do en vr ook 16.15; za, zo en wo 21.30
The Prince & Me: do, vr, ma en di 19.00 en 22.00; do en vr ook 15.45; za en zo 13.30; wo 14.15 en 19.00
Eurotrip: do, vr, ma, di en wo 19.15; za en zo 16.30 en 19.30
Raising Helen: dag. 21.30; do en vr ook 16.15 en 19.00; za en zo ook 16.00 en 18.45; ma t/m wo ook 19.00
Shrek 2 (o.v.): za en zo 12.30, 14.30, 16.30, 19.15 en 21.15; wo 14.15, 19.15 en 21.15
Shrek.2. (N.v.): za en zo 12.00, 14.00, 16.00, en 18.30; wo 14.30 en 18.30

Film

Zes lange dagen door de kou

★★

In de zomer van 1995 bereiken de bergbeklimmers Simon Yates en Joe Simpson de nooit eerder bedwongen Andes-piek van de Siula Grande. Ze beseffen dan nog niet dat de afdaling, van in totaal 6400 meter, een ware hel wordt. Die verbeeldt regisseur Kevin McDonald in het docudrama *Touching the void*.

Vol vertrouwen in hun vaardigheden als bergbeklimmer begonnen ze aan de klim van hun leven. Na een gevaarlijke tocht langs 'rotsformaties' van poedersneeuw kijken ze twee dagen later uit over het adembenemende landschap van het Andesgebergte als grote overwinnaars. Het avontuur verandert echter in een nachtmerrie als

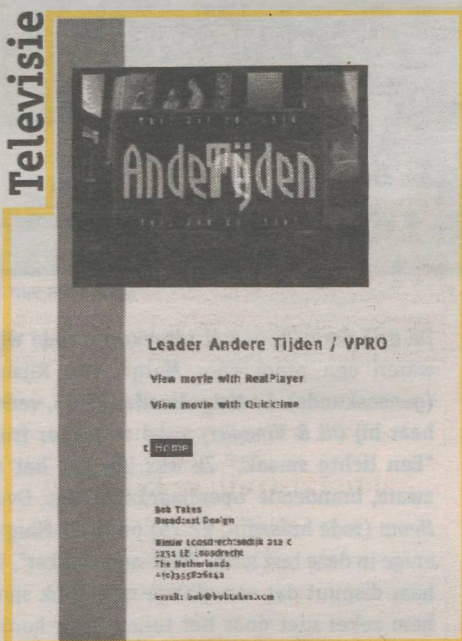
Simpson zijn been breekt, zo gruwelijk dat de kijker de pijn voelt. Daar komt bij dat gevoels-temperatuur minus tachtig graden bedraagt, en dat er geen gas, eten en drinken voor handen is. Zijn compagnon Yates besluit om hem ten dode opgeschreven achter te laten en breekt hiermee één van de belangrijkste regels van het bergbeklimmen.

Touching the Void is gebaseerd op het gelijknamige boek dat Simpson schreef in 1998. Die publicatie was mede bedoeld om zijn vriend van alle schuld vrij te spreken. Ondanks de meeslepende beelden van Peru duren de zes dagen eindeloos. De wanhopige strijd tegen de pijn, het weer en de dorst gaat maar door, terwijl iedereen weet dat Simpson het zal overleven.

Regisseur Kevin McDonald wisselt - in een combinatie van film en documentaire - de nauwkeurig nagespeelde klimscènes af met het commentaar van de klimmers zelf. Volgens sommige kenners blaast de regisseur het genre docudrama nieuw leven in, maar hierin slaagt hij maar te dele. Het verhaal van de klimmers maakt het avontuur geloofwaardig en echt, wel doorbreken deze studio-gesprekken de spanning die tijdens de filmscènes zo mooi wordt opgebouwd. De toon is soms zo droog en nuchter, dat het af en toe één grote grap lijkt. Wel prettig is dat de film niet gemaakt is uit sensatiezucht en het geen heldenverhaal is geworden in de trant van *Rescue-911*.

■ Ellen Eiling

Televisie

Medicijn tegen elitaire nostalgie

Op Net5 heb je *I Love...*, een terugblikprogramma waarin bekende Nederlanders met zonnebrillen in hun haar tegen een geeloranje computerachtergrond vertellen wat zij ook al weer zo leuk vonden in '84, '85 en '93, achteraf gezien een wel-heel-erg naïeve tijd. Dat is natuurlijk smaakloze televisie, met vooral veel aandacht voor *Flodder*, *Sterrenslag* en meer volks vermaak.

Gelukkig is er voor de intellectuele elite een verkapt versie van dit programma: het academisch en cultureel verantwoorde *Andere Tijden* van de VPRO én de NPS (dinsdagavond, Nederland 3, 20:55 uur). Mild cynisch kondigt presentator Hans Goedkoop in aflevering 'De Zitkuil' aan dat het vanavond over het interieur van "de leukste jaren van onze geschiedenis", de jaren zeventig,

zal gaan. Waar op Net5 BN'ers aan het woord zijn, mogen hier oud-voorlichters, cultureel antropologen, oud-stylisten en interieurarchitecten hun licht laten schijnen over de doldwaze streken die hun generatie uithaalde toen zij jong was. Bij *Andere Tijden* geen felgekleurde achtergrond, maar goedgevulde boekenkasten, tekentafels en muziekinstrumenten. Je bent intellectueel of je bent het niet.

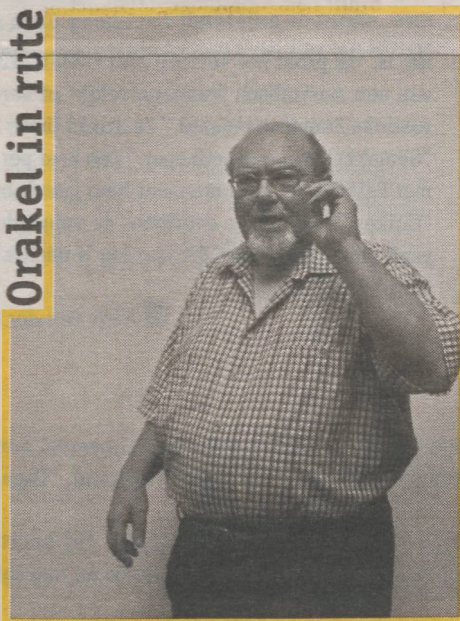
Eigenlijk zijn de omziende deskundigen geen spat veranderd sinds de tijd waarin de jeugdige glans nog van hen afstraalde. Cultureel antropologe Irene Cierraad (opgestoken schapenkrullen, donkerbruine gebreide trui, zelfgeknoopt wandkleed op de achtergrond), vertederd: "Je hoorde je eigen garen te spinnen en je eigen brood te bakken, want dat was allemaal zo nostalgisch."

Stylist Branlage, die vroeger voor *VT-wonen* werkte, een woontijdschrift voor "academici en sommige onderwijstypes, die stevig in het leven stonden", blikt terug: "Ik mag het eigenlijk niet zeggen, maar dat vonden wij eigenlijk een vies woord, adverteerders." Hoe in lijn met het gedachtegoed van de publieke omroep op 3! Halen de 'academici en onderwijstypes' hun neus op voor het gebleekte-tanden geginnegap op Net5, het 'educatieve programma over historische gebeurtenissen uit de twintigste eeuw' *Andere Tijden* doet in feite precies hetzelfde als *I love...*

Maar ach, wat zou het. Nostalgie is een ziekte waar zowel *high-brow* als het plebs aan lijden, en iedere klasse verdient zijn eigen medicijn.

■ Lynn Berger

Orakel in rute

Dikkertje Dap door groot mannenkoor

Tot mijn favoriete omroeppersoneel behoren Toon Spoorenberg en Peer van Eersel. Elke zaterdagmiddag presenteren zij voor heel de natie, rechtstreeks vanuit Grand Café Beeks, het "entermatieve" programma *Radio Bergeijk*. De moderne stedeling heeft geen idee hoe levendig het toegaat in zo'n Brabantse plattelandsgemeente. Ooit verbouwden keuterboertjes er rogge op de arme zandgronden, terwijl hun talrijk nageslacht door tussenkomst van de kapelaan werk kreeg in de sigarenindustrie. Nu bruist het dorp van uitdagende culturele activiteiten, wonderlijke actiegroepen, nieuwe bedrijfjes en niet te vergeten een volwassen en openbaar seksleven. Toon in de studio en Peer op reportage doen genadeloos verslag van dit provinciaal Sodom en Gomorra. Peer heeft een nogal

opvliegend en achterdochtig karakter waardoor zijn scherpe vragen gewoonlijk aanleiding vormen voor handgemeen en verbaal geweld. Toons ingrijpen leidt vervolgens bij Peer tot zelfbeklag, spijt of tot vroegtijdige beëindiging van de uitzending wegens onmin. Ondertussen schenkt men in Grand Café Beeks onbekommerd kopstoten in deze door de regering gevorderde zendtijd voor de lokale omroep.

Mijn beste herinnering geldt het ongemeen suggestieve verslag van de Europese Grafruim Kampioenschappen op het plaatselijke kerkhof. Afgelopen zaterdag kwam ene Theo aan het woord over zijn oorspronkelijke bijdrage aan de Annie M.G. Schmidt Week. Hij ergerde zich al jaren aan de suffe interpretatie van Annies liedjes door lieverige kinderkoortjes. Hij organiseerde

daarom een samenzang van 350 Bergeijkse mannen die op de toppen van hun longen drie uur lang Dikkertje Dap uitschreeuwden. Zo ontstond volgens Theo een geheel nieuwe en verfrissende emotionele beleving van dit meesterwerk. En ik moet zeggen: het klonk voortreffelijk. Ik zal er zijn volgend jaar als duizend man op het Evenementenplein het *Guinness Book of Records* gaan halen. Nu ken ik toevallig een klein mannetje, een Dikkertje Dap, die op dezelfde zaterdag in Portugal mijn avond verpestte. Ook die komt binnenkort ergens van de trap net als Dikkertje. Misschien kunnen Peer, Toon en Theo er een extra uitzending van maken. Ook de Maastrichter Staar, het Westlands en het Urker Mannenkoor zijn graag van de partij.

■ Hans Philipsen

Huibers heeft honger

Ik heb nu zo'n zeven afdelingsetentjes meegemaakt, en elke keer is het een lijdensweg.

Mijn naam is Arend-Jan Finkelkraut. Ik werk al zeven jaar op een kantoor, tot mijn groeiende ongenoegen. Vandaag hebben we de hele middag over onze *mission statement* gepraat: wie zijn we, wat doen we, waar gaan we naartoe? Ik heb allang de hoop opgegeven dat daar nog iets zinnigs uitkomt, en zat met mijn hoofd bij hele andere dingen, zoals de vaat van gisteren. Even werd het nog penibel toen Carla, de teamchef, vroeg wat ik ervan vond, en alle hoofden in mijn richting draaiden. Op het nippertje kon ik me nog uit de situatie redden, zo geroutineerd ben ik inmiddels wel.

Natuurlijk ben ik als eerste bij restaurant *Quattro Mori*. Het is warm dus neem ik plaats op het terras, maar de obers maken opgewonden duidelijk dat dat niet de bedoeling is: er is binnen gedekt. De Italiaanse ongemanierdheid verdwijnt als sneeuw voor de zon als mijn vrouwelijke collega's arriveren. Moet je ze eens zien hollen, de macho's.

Zoals elk jaar is de tafelschikking een stoelendans. We moeten rouleren van Carla, dat is goed voor de teamspirit. En zoals elk jaar leidt dat tot overspannen toestanden, want niet elke kantoorgenoot is even prettig in de omgang. Vooral Karel

Foto: Philip Driessen

wordt zorgvuldig gemeden. Karel stinkt namelijk nogal naar oud zweet en mondgeur, en heeft de neiging te dichtbij te komen. Gelukkig kom ik redelijk goed terecht, naast Annette, mijn coach die mij altijd zo bezorgd aankijkt dat ik er ongemakkelijk van word, en Marcus, een opdringerige uitslover die stukjes schrijft over eten.

Tja, het eten. De Italiaanse kaart biedt de gebruikelijke, obligate gerechten. Ik bestel een *calzone*. De korst is zwartgeblakerd, de vulling bestaat uit goedkope salami, ham en heel veel kaas. Ik proef de pasta van Annette, die op de een of andere manier hetzelfde smaakt.

Er worden nieuwe kannen met slempwijn gebracht, de gesprekken over vreemdgaan (hoe kan het ook anders) worden luidruchtiger. Obers flirten ongegeneerd met de mooiste meisjes in ons gezelschap die de balts nog beantwoorden ook. Carla voert in de hoek een soort van functioneringsgesprek met Karel. Ik aanschouw het tafereel en kan er alleen maar verdrietig van worden. Het is tijd voor een zomervakantie zonder einde.

Marcus Huibers eet iedere week met een gast in een Maastrichts restaurant. Kosten deze week: € 20 p.p.

Het zonovergoten terras was volgelopen. Serveersters met zakcomputertjes liepen haastig van binnen naar buiten en terug, de zonconsumenten in de stoelen hadden hun schoenen uitgetrokken en hun broekspijpen opgerold. Met rimpeltjes langs hun ogen van het dichtknijpen tegen de zon keken ze naar het gratis straattheater dat 'eerste zomerdag van juni' heet.

Een manke oorlogsveteraan met een scheef dichtgeknoopte jas liep twee keer voorbij, en leidde daarmee de aandacht af van het schuchtere gezin dat aan een verlaten tafeltje was gaan zitten. Vader, moeder, zoon van dertien.

Het duurde tien minuten eer de bediening doorhad dat er nieuwe klanten waren; haastig ruimde een meisje de tafel af terwijl een tweede met een doekje de kruimels bij de moeder op schoot veegde. Daarna nam ze de bestelling op: sinas voor de jongen, cola voor zijn ouders.

Een eindje verderop, in het aanpalende grasveld, zat een groepje jongeren dat net geslaagd was. Ze rookten jointjes en dronken blikbier. De jongens tolden een voetbal over en weer, de meisjes trokken de decolletés van hun shirtjes naar beneden om zo ver mogelijk bruin te worden.

De jongen op het terras sloeg het groepje terloops gade, maar durfde niet lang te blijven kijken. Zijn ouders glimlachten een beetje glazig voor zich uit. Na een poosje gedrielijk zwijgen stond de jongen op om naar de wc te gaan.

Hij was net op dat punt in zijn groeisput beland waarop hij geen grammetje vet meer aan zijn knokige lijf had en waarop zijn

waren. Hij liep krom op de wonderbaarlijke manier die alleen aan lange, magere mensen is voorbehouden: de rug was recht, maar bij de schouders maakte de nek een knik naar voren, zodat het hoofd als het ware vóór het lichaam uitbongelde. Bleke armen staken uit de mouwen van een groot zwart T-shirt; de handen waren tot wiebelige vuisten gebald. Hij keek naar de grond om de andere mensen op het terras en de schoolverlaters op het veldje niet te hoeven aankijken. Wel meende hij hun bewonderende blikken te voelen op de nieuwe broek die hij aanhad, en hij liep net iets rechter dan normaal.

Het was een glimmende broek die de stoerste jongen van de klas ook had. Met gespjes en zakken aan de zijkant, en zó lang en breed dat je zijn schoenen niet meer kon zien. Een broek waarmee alles zou veranderen; voortaan zou hij in de pauze buiten staan met de stoere jongens en misschien zelfs een sigaret roken. Het was jammer dat het nu net zomervakantie was, anders had hij alvast een begin kunnen maken met zijn nieuwe leven. De jongen kon haast niet wachten tot de twee maanden die voor hem lagen, om waren.

Hij verdween het café in. Onopgemerkt, ondanks de nieuwe broek.

Na de zomer zou alles anders worden.

Consumententest: wijn

Goedkoop is vaak weggegooid geld

Foto: Ram van Meel

Wijn moet je leren drinken. Er zullen weinig kleuters zijn die zich wagen aan het sterk smakende goedje. Eline Ronner (internationale bedrijfskunde) is de uitzondering op die regel. Al op haar vierde liet ze de eerste slok door haar mond rollen en vanaf haar achtste dronk ze regelmatig een glaasje met haar ouders mee. Wit, rood of rosé, haar maakt het niet uit: "Ik drink alles."

Gemiddeld geeft ze drie euro uit per fles. Meestal gaat ze daarvoor naar een Belgische supermarkt, er ook wel eens een 'mooie' fles van de Aldi op tafel. Naar de Hema zal ze niet snel (meer) gaan. Volgens haar een leuke winkel, "maar ze kunnen beter geen wijn verkopen". De witte "hoofdpijn" huiswijn smaakt namelijk goedkoop: wrang en zuur. "Ik heb hem door mijn vrienden laten opdrinken." De Hardys Chardonnay (€2,95, verkrijgbaar bij Albert Heijn) viel beter in de smaak. Hij is droog en drinkt lekker weg. "De afdronk is minder, hij brandt erg in je keel." De

fles Groot Geluk Chardonnay (€7,95, verkrijgbaar bij Oil & Vinegar) zorgde bij Eline inderdaad voor groot geluk. Een frisse, fruitige smaak. Niet te zoet maar ook niet te droog. "Helemaal niks op aan te merken." Behalve de prijs dan. "Die koop ik alleen als ik iets te vieren heb."

Irene Kouwenberg (gezondheidswetenschappen) testte drie flessen rosé. Ook bij haar blijkt de prijs een goede indicator voor de kwaliteit. De duurste Bardolino Chiaretto (€5,67, verkrijgbaar bij Oil & Vinegar) vindt ze het lekkerst. Een droge, mousserende wijn waar ze in eerste instantie even aan moest wennen. "Maar na

te pakken." De Undurraga uit Chili (€4,49, verkrijgbaar bij Albert Heijn) heeft vooral een mooi etiket. Want hoewel de smaak gezien de vieze zurige geur nog mee valt, vindt Irene de fles veel te duur. De Hema kan beter gemeden worden door de wijnkenners, blijkt uit deze test. Had Eline voor de witte wijn al weinig lovende woorden over, ook de rosé kan wat Irene betreft terug naar de wijngaard. "Een vieze 'wegzuipwijn', net ranja."

De drie door *Observant* uitgekozen rode wijnen waren een prooi voor Margit van Rijsingen (geneeskunde). De Valpolicella (€7,95, verkrijgbaar bij Oil & Vinegar) vond ze lekker fruitig. "Een lichte smaak." Ze was blij dat het geen zware, brandende 'openhaardwijn' was. Over de Hema (rode huiswijn, €2,75) oordeelt Margit als enige in deze test mild. "Niet super lekker", maar haar dispuut dat een glaasje meedronk spoelde hem zeker niet door het toilet. Toch koopt ze eerder de Castel (€3,69, verkrijgbaar bij Albert Heijn). Hij rook zuur, maar de smaak viel erg mee. Alleen de prijs vindt ze te hoog. Toch moet

ner is. "Ik proef het verschil niet tussen druiven van een Australisch 'kangarooveldje' of van een rustieke Franse wijngaard." Ze drinkt liever bier: "Gemakkelijker en goedkoper." Een keer per jaar, met Pasen, gaat ze samen met haar jaarclub wijn "tanken". Iets dat ze overigens de volgende dag vaak moet bekopen. "Dit jaar lag 's nachts mijn shaslick in de wc."

■ Niels van der Laan

"Godverdomme Egbert, hoezo zit je in Frankrijk? Je zou dit weekend toch de kinderen nemen? Wat ben je toch aan het doen man!?"

"Luister Marion, er is het een en ander gebeurd, laat me effe met rust, het gaat helemaal niet goed met me."

"Nee, nou, met mij ook niet, als je dat maar weet. Hoe vaak zie jij je kinderen überhaupt nog, met al die kutsmoesjes van je wordt dat zo'n beetje eens per jaar! Ze vragen wel eens wie die meneer ..." Stille. Egbert heeft het knopje ingedrukt, hier kan hij even niet tegen. Hij gaat voor zijn tent zitten, op de grond. Zijn kampeerstoeltjes staan nog thuis, in de haast heeft hij bijna alles vergeten.

Haast. Na het gesprek met Hans en Sophie is hij naar zijn kamer gerend om daar de meest elementaire spullen te pakken, een paar boeken, wat rommeltjes uit zijn bureau. Gelukkig was het vrijdagmiddag en was de faculteit nagenoeg uitgestorven. Desalniettemin nam hij een achteraftrap om via de zij-ingang het pand te verlaten. *Ladies and gentlemen, Elvis has left the building*, het zinnetje schoot door hem heen en maakte hem alleen maar triester. Thuis vulde hij een tas, pakte zijn tent en vertrok. Weg moest hij, weg van hier.

Een aanhoudend gebrom wekt hem uit zijn verdoving. Zijn mobieltje ligt naast hem in het gras te bibberen, het ding staat al twee dagen op de trilfunctie, dat domme beltoonriedeltje kon hij er niet bij hebben. Een kinderstem: "Papa, waar ben je?" O nee, dat niet, dat is vals van Marion om de kinderen in te schakelen, hem in te peperen dat hij naast al het andere ook nog eens een zak van een vader is. Niet alleen een oplichter die zojuist zijn academische carrière naar de filistijnen heeft zien gaan, niet alleen een eindertiger die er geen volwassen relatie op na kan houden en

daarom altijd achter jonge meiden aan moet, niet alleen oneervol ontslag, dat was allemaal niet genoeg nederlaag, niet genoeg afgrond. "Papa, zeg eens wat, ik ben het."

"Ja Joris, ik hoor je wel, sorry, geef me mama eventjes." Hij hoort zijn zoontje roepen, barse stappen komen naderbij: "Wat moet je nu nog Egbert? Kun je niet eens..."

"Alsjeblieft Marion, je moet me geloven, het is echt niet goed met me." Aan de andere kant blijft het stil, dan een zucht. "Goed, kom maar op met je verhaal."

"Je gaat toch geen gekke dingen doen?" Marion heeft het aangehoord en klinkt bezorgd. "Nee, ik ga geen gekke dingen doen." "Echt niet? Dat mag niet hoor Egbert, voor de kinderen, hoor je?"

Egbert hoort het. Op de snelweg, 's nachts, door Noord-Frankrijk, had hij een paar keer zijn ogen gesloten maar het niet langer dan twee, drie seconden durven volhouden.

Toen hij 's morgens vroeg stapvoets de camping opreed zag hij lijkleek. De baas was al op en keek met verwondering hoe hij langsij kwam. Egbert draaide zijn raampje naar beneden en hief slappjes zijn linkerarm. "Bonjour chef", mompelde hij. Daarna liet hij de auto kalm de helling afglijden tot hij bij zijn favoriete plekje kwam, met uitzicht op een bergkam, en met late middagzon.

De avond valt. Op het terras van de dorpspizzeria bestelt Egbert een simpel bord spaghetti en een karaf huiswijn. Twee tafeltjes verder zit Giselle, de mooie dochter van de campingbaas, met een paar vrienden te eten. Hij knikt haar beschroomd toe, ze glimlacht flauwtjes terug. Een puber rijdt drie, vier keer langs op een knetterend brommertje. Op de hoek van het terras hangt een landerig groepje mannen, ze lachen, slaan elkaar op de schouders.

Het wordt kouder, Egbert rilt. Dan schuift hij met een bruusk gebaar zijn bord van zich af, staat op, en loopt naar zijn auto.

■ Kootje Bikke